

Ръководство на EASO относно процедурите за убежище: оперативни стандарти и показатели

*Поредица практически
ръководства на EASO*

Септември 2019 г.

Ръководство на EASO относно процедурите за убежище: оперативни стандарти и показатели

*Поредица практически
ръководства на EASO*

Септември 2019 г.

Нито EASO, нито което и да е лице, действащо от името на EASO, носят отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържащата се в настоящата публикация информация.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2019 г.

Print	ISBN 978-92-9476-593-2	doi:10.2847/010721	BZ-03-19-223-BG-C
PDF	ISBN 978-92-9476-583-3	doi:10.2847/48654	BZ-03-19-223-BG-N

© Европейска служба за подкрепа в областта на убежището, 2019 г.

Възпроизвеждането е разрешено, при условие че се посочи източникът.

За използването или възпроизвеждането на снимки или друг материал, който не е авторско право на EASO, трябва да се иска разрешение пряко от носителите на авторското право.

Съдържание

Списък на съкращенията	5
Въведение.....	6
1. Контекст.....	6
2. Предназначение и обхват	6
а) Обща цел	6
б) Обхват на ръководството	7
3. Структура на ръководството	7
а) Раздели.....	7
б) Структура на стандартите.....	8
4. Нормативна уредба	8
5. Общи принципи	8
Достъп до процедурата	9
6. Отправяне на молбата	9
а) Органи, към които има вероятност да бъдат отправени молби.....	9
б) Информация и съвети в местата за задържане и на граничните контролно-пропускателни пунктове	10
в) Молби, подадени от името на лица на издръжка или непридружени деца	11
7. Регистрация на молбата	12
8. Подаване на молбата.....	12
а) Действителна възможност за подаване на молбата.....	12
б) Подаване на молба от името на пълнолетни или непълнолетни лица на издръжка	13
в) Документ за статута на кандидата	13
Гаранции за кандидата.....	14
9. Процедурни гаранции за лицата със специални потребности	14
10. Предоставяне на информация и консултиране	15
11. Право на правна помощ и представителство в процедурата за убежище.....	16
12. Обучение и подкрепа	17
Разглеждане на молбата	18
13. Лично интервю.....	18
а) Покана за явяване на лично интервю	18
б) Подготовка за интервюто	18
в) Започване на интервюто	20
г) Провеждане на интервюто	20
д) Приключване на интервюто.....	21
14. Система за управление на досиетата по случаите	22
15. Информация за държавата на произход	22
16. Превод на съответните документи.....	23

17. Мълчаливо оттегляне на молба	24
18. Приключване на разглеждането във възможно най-кратък срок.	24
19. Решение	25
а) Посочване на всички фактически и правни основания	25
б) Уведомяване за решението	26
20. Информация за забавянето на решението и за причините/сроковете.....	28
21. Специални процедури	28
а) Ускорена процедура	28
б) Процедури за допустимост	29
в) Последващи молби.....	30
г) Процедури на границата	31
д) Приоритетно разглеждане	32
22. Отнемане на международна закрила	32
Приложение: Обобщителна таблица	34

Списък на съкращенията

ДПУ	Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (преработен текст)
ИДП	Информация за държавата на произход
EASO	Европейска служба за подкрепа в областта на убежището
ЕС	Европейски съюз
ОРЗД	Регламент (ЕС) № 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните).
ДП	Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (преработен текст).

Въведение

1. Контекст

Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. (Директивата за процедурите за убежище, ДПУ) определя нормативните стандарти относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила. Директивата предоставя определена свобода на преценка относно начините, по които ще се изпълняват тези стандарти. Националните системи за убежище се различават по отношение на начина, по който разпоредбите на ДПУ са транспонирани в националното законодателство, както и по възприетите от тях организационни структури и начини на функциониране на процедурите за убежище. В резултат на това механизмите за прилагане на процедурите за убежище продължават да се различават в отделните държави — членки на Европейския съюз (ЕС), от което произтичат различия в третирането на кандидатите за международна закрила. В настоящото ръководство са изложени оперативните стандарти и показатели за правилното и ефективно прилагане на ДПУ.

При разработването на настоящия документ е използвана методологията на матрицата за качество, изготвена от Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO). Ръководството е изготвено от работна група, съставена от експерти от държавите — членки на ЕС, а проектотекстът е съгласуван с Европейската комисия, Върховния комисариат на ООН за бежанците и Европейския съвет за бежанците и изгнаниците. Преди окончателното приемане на текста на ръководството той беше изпратен за консултации до членовете на мрежата на EASO за процедурите за убежище и след това беше официално приет от управителния съвет на EASO.

Ръководството е изготвено в контекста на продължаващите преговори относно предложението за Регламент за процедурите за убежище, но неговото съдържание се основава на разпоредбите на действащата ДПУ и съдържа препратки към този нормативен акт. Ползвателите на ръководството трябва да вземат предвид съответните разпоредби на действащия към момента на четене законодателен инструмент.

През септември 2016 г. EASO издаде своите първи [оперативни стандарти и показатели за условията на приемане](#). Настоящото ръководство относно процедурите за убежище развива разработената през 2016 г. методология.

2. Предназначение и обхват

а) Обща цел

Общата цел на настоящото ръководство е да подпомага държавите членки в практическото прилагане на ключовите разпоредби на ДПУ, с оглед да се гарантират справедливи и ефективни процедури за убежище и да се укрепи общата европейска система за убежище на оперативно ниво.

Включените в настоящото ръководство оперативни стандарти развиват съществуващите в ЕС практики. С оглед на това ръководството няма за цел да представи модел на идеалната система за убежище. Вместо това авторите са си поставили за цел да формулират общоприети оперативни стандарти и показатели, които са реалистични и постижими за всички държави — членки на ЕС, както и да представят обобщени добри практики.

Настоящото ръководство е предназначено да изпълнява различни цели:

- на ниво политики то служи като инструмент за укрепване или доразработване на националните процедури за убежище;
- на оперативно ниво ръководството може да се използва в рамките на процедурите за убежище, с оглед да се гарантира ефективното прилагане на ключовите разпоредби на ДПУ и да се подпомогнат инициативите за усъвършенстване на процесите;
- наред с горното ръководството може да служи като референтен документ за разработването на рамки за наблюдение и за осъществяването на оценки на националните процедури по отношение на качеството на системите, обезпечавачи процедурите за убежище.

Основните оправомощени лица във връзка с прилагането на тези стандарти са органите на държавите членки, като по-голямата част от стандартите, включени в ръководството, попадат конкретно в обхвата на националните органи в областта на убежището. На практика обаче в изпълнението на процедурите за убежище често участват и други действащи лица, например органите с компетенции по въпросите

на миграцията, органите за гранична охрана, регионални или местни служби, международни и неправителствени организации.

Важно е да се отбележи, че държавите членки могат да въведат или да запазят разпоредби в областта на процедурите за убежище, които са по-благоприятни от включените в настоящото ръководство. При никакви обстоятелства настоящият документ не следва да се тълкува като поощрение за понижаване на съществуващите стандарти, а по-скоро като призив за изпълнение като минимум на разработените в него еталони.

б) Обхват на ръководството

Ръководството има за цел да улесни практическото прилагане на нормативните разпоредби на ДПУ. Следните аспекти попадат извън обхвата на настоящото ръководство.

В случаите, когато посочените оперативни стандарти предполагат специфични мерки по отношение на непридружените деца, съответните мерки са включени в ръководството. Същевременно настоящото ръководство не съдържа изчерпателен набор от оперативни стандарти, свързани със съблюдаването на принципа на **висшите интереси на детето** в рамките на процедурата за убежище. Общ преглед на проблематиката, свързана с висшите интереси на детето в контекста на процедурите за убежище, можете да намерите в едноименното [практическо ръководство на EASO](#).

Достъпът до процедурата за обжалване (на първа инстанция) попада в обхвата (информация, консултиране, достъпност) на настоящото ръководство. От друга страна, **организацията на самата процедура за обжалване** не е включена в обхвата на ръководството.

С оглед на специализирания характер на темата, **медицинските прегледи** също не са обхванати в това ръководство. За повече информация относно лицата от уязвими групи можете да се запознаете с Практическия инструмент на EASO за определяне [на лица със специални потребности](#) (IPSN).

Ситуациите, които се определят като **извънредни**, не са разгледани отделно в настоящото ръководство.

Ръководството обхваща **оперативните** стандарти, които подпомагат прилагането на нормативните стандарти и разпоредби. Същевременно в случаите, когато отделни разпоредби на ДПУ имат оперативен характер, те са включени в обхвата на ръководството като стандарти.

3. Структура на ръководството

а) Раздели

Настоящото ръководство е разделено на три тематични части: Достъп до процедурата, Гаранции за кандидатите и Разглеждане на молбата. Освен това документът е разделен на 17 глави.

1. Достъп до процедурата

1. Отправяне на молбата
2. Регистрация на молбата
3. Подаване на молбата

2. Гаранции за кандидата

4. Процедурни гаранции за кандидатите със специални потребности
5. Предоставяне на информация и консултиране
6. Право на правна помощ и представителство в процедурата за убежище
7. Обучение и подкрепа

3. Разглеждане на молбата

8. Лично интервю
9. Система за управление на досиетата по случаите
10. Информация за държавата на произход
11. Превод на съответните документи
12. Мълчаливо оттегляне на молба
13. Приключване на разглеждането във възможно най-кратък срок
14. Решение
15. Информация за забавяне на решението и за причините
16. Специални процедури
17. Отнемане на международна закрила

б) Структура на стандартите

Всеки раздел съдържа един или повече оперативни стандарти, всеки от които е допълнително конкретизиран с показатели, а в някои случаи и с допълнителни забележки и/или добри практики.

Оперативен стандарт е общоприета добра практика за постигане на справедлива и ефикасна процедура за убежище, която съответства на разпоредбите относно общата европейска система за убежище. Оперативните стандарти не само отразяват съществуващите практики, но също така определят цели, които да бъдат преследвани в практиката. Оперативните стандарти включват три гледни точки: гледната точка на кандидата (справедливост), гледната точка на отговорния ръководител (ефикасност) и гледната точка на законодателя (законност).

Показателите са механизъм, позволяващ изпълнението на стандартите да се наблюдава или измерва.

Допълнителните забележки са специфични напомняния, конкретни обстоятелства или изключения, свързани с прилагането на стандартите и показателите.

Добрите практики са практики, които не са непременно общоприети като стандарти, но държавите членки се насърчават да ги вземат предвид, когато прилагат оперативните стандарти и показатели в своите национални системи, както и да ги използват като източник на идеи.

4. Нормативна уредба

Основният нормативен акт, който урежда въпросите в обхвата на настоящото ръководство, е Директивата за процедурите за убежище (2013/32/ЕС), наричана по-нататък ДПУ. В случаите, когато е необходимо да бъдат допълнени разпоредбите на ДПУ, са посочени и разпоредби на други законодателни актове като Директивата за признаването⁽¹⁾ (ДП) или Директивата за условията на прием (ДУП)⁽²⁾.

5. Общи принципи

В процеса на прилагането на всеки от стандартите и показателите, включени в настоящото ръководство, трябва във всички случаи да се спазват редица общи принципи.

Тези общи принципи са, както следва:

- ✓ принципът на **поверителност** на процедурата за убежище;
- ✓ правото на оставане на територията по време на процедурата и принципът на **забрана за връщане**;
- ✓ принципът на **недискриминация** (съображение 60 към ДПУ) и принципът на равенство на половете;
- ✓ защитата на **висшите интереси на детето** като първостепенно съображение (съображение 33 към ДПУ);
- ✓ **справедлива и ефективна процедура за убежище** (съображение 8 към ДПУ);
- ✓ **индивидуална, безпристрастна и обективна оценка** на всяка молба.

⁽¹⁾ Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (преработен текст).

⁽²⁾ Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (преработен текст)

Достъп до процедурата

6. Отпращане на молбата

а) Органи, към които има вероятност да бъдат отправени молби

ДПУ, член 6, параграф 1

СТАНДАРТ 1: *Органите, към които има вероятност да бъдат отправени молби, са запознати със своите отговорности и техният персонал е достатъчно квалифициран.*

Показател 1.1: Задачите и отговорностите на компетентните органи са документирани.

- **Допълнителна забележка :** *официалните документи включват национални законодателни актове, наредби и други.*

Показател 1.2: Служителите, които работят на граничните контролно-пропускателни пунктове и в местата за задържане, са преминали обучение на необходимото ниво, за да могат да изпълняват своите задачи и отговорности, свързани с процедурата за убежище. Това обучение включва подготовка за идентифициране на лицата, които могат да пожелаят да подадат молба за международна закрила, въз основа между другото на член 10 от Шенгенския наръчник и Практическото ръководство относно достъпа до процедурата на EASO и Frontex.

Практическо ръководство относно достъпа до процедурата за предоставяне на убежище

Практическото ръководство относно достъпа до процедурата за предоставяне на убежище, придружено с постер, джобен наръчник и листовка, помага на служителите, които установяват първи контакт, да идентифицират лицата, които могат да пожелаят да подадат молба за закрила, и дава насоки относно помощта и процедурните гаранции, които следва да се предоставят на такива лица (предоставяне на информация, регистрация, насочване и друга помощ и процедурни гаранции). Наред с това тези документи съдържат информация относно задълженията на служителите, които установяват първи контакт, и за правата на лицата, които може да се нуждаят от международна закрила, при установяване на първи контакт.

СТАНДАРТ 2: *Служителите на органите, към които има вероятност да бъдат отправени молби, разполагат с необходимата информация и указания, за да могат да информират кандидатите къде и как могат да подават молби за международна закрила.*

Показател 2.1: Писмени указания и информация са на разположение на всички компетентни органи, за да бъдат тези органи подготвени да информират кандидатите къде и как могат да подават молби за закрила.

- **Допълнителна забележка:** *Писмените указания и информацията, предназначени за различни органи, са съгласувани, за да се гарантира възможността за ефективно подаване на молбата.*

Показател 2.2: Указанията и информацията са формулирани по разбираем за персонала на компетентните органи начин.

Показател 2.3: Когато дадено лице подава молба пред орган, който не е компетентен да я регистрира, кандидатът се информира незабавно къде и как ще бъде регистрирана молбата, включително относно сроковете за подаване на молбата пред компетентния орган.

б) Информация и съвети в местата за задържане и на граничните контролно-пропускателни пунктове

ДПУ, член 8, параграфи 1 и 2

СТАНДАРТ 3: Служителите в местата за задържане и граничните контролно-пропускателни пунктове разполагат с необходимите инструменти, за да предоставят разбираемо формулирана информация на лицата, които могат да пожелаят да подадат молба за международна закрила, относно това къде и как да подадат молбата.

Показател 3.1: Стандартна информация за възможността за кандидатстване за международна закрила е предоставена писмено или устно на лицата, които могат да пожелаят да подадат молба, когато това е необходимо.

Добра практика

- Може да се използват различни видове носители за предоставяне на информацията: постери с илюстрации, листовки, видеоматериали, мобилни приложения и др.

Показател 3.2: Информация се предоставя във възможно най-кратък срок, за да се гарантира, че идентифицираните кандидати могат да отправят молба без забавяне.

Показател 3.3: Информацията за възможността за подаване на молба е достъпна на съответните езици.

Показател 3.4: Информацията за лицата, които могат да пожелаят да отправят молба, е адаптирана с оглед на възрастта/нивото на разбиране на кандидата.

СТАНДАРТ 4: Когато е необходимо, са осигурени безплатни услуги за устен превод.

Показател 4.1: Мерките за осигуряване на необходимия устен превод във връзка с процедурата се предприемат веднага след установяването на такава потребност.

- Допълнителна забележка:** Когато възможностите и/или времето са ограничени, може да бъдат предоставени услуги за устен превод по телефона или чрез видеовръзка.

СТАНДАРТ 5: В центровете за задържане и граничните контролно-пропускателни пунктове, организациите и лицата, които предоставят съвети и консултации, и техните устни преводачи, имат подходящ достъп до кандидатите, за да им предоставят помощ.

Показател 5.1: Достъпът може да бъде ограничен с националното законодателство само в случаите, когато това е обективно необходимо за обезпечаване на сигурността, обществения ред или административното управление на граничния контролно-пропускателен пункт, ако с това той не е силно ограничен или възпрепятстван.

Показател 5.2: В случаите, когато са въведени правила относно присъствието на лица и организации, които предоставят съвети и консултации, тези правила са ясни и достъпни за кандидата и/или неговия съветник или консултант, както и за преводача.

Показател 5.3: Кандидатите в места за задържане имат достъп до средства за комуникация със своите съветници/консултанти.

Добра практика

- Създадена е организация, за да се гарантира съдействието на достатъчно квалифицирани преводачи при необходимост.

СТАНДАРТ 6: Организациите и лицата, които предоставят консултации, имат възможност да се срещат и разговарят насаме с кандидатите.

Показател 6.1: Ако има правила относно часовете за посещения, предвидените периоди за посещения са достатъчно дълги, за да могат да се провеждат ефективни срещи с кандидатите.

Показател 6.2: Организациите и лицата, които предоставят консултации, могат да се срещат с кандидатите на място и при условия, които осигуряват подходяща поверителност.

СТАНДАРТ 7: Кандидатите, които се намират в гранични контролно-пропускателни пунктове, и кандидатите, които са задържани, са информирани за наличието на организации или лица, които предоставят консултации, и имат реална възможност да се свържат с тях.

Показател 7.1: Информацията за това как кандидатите могат да се свържат със съответните организации и лица, които предоставят консултации, е достъпна за тях на различни езици.

Показател 7.2: Кандидатите разполагат със средства да се свържат с тези организации и лица.

в) Молби, подадени от името на лица на издръжка или непридружени деца

ДПУ, член 25, параграф 1, буква а)
ДПУ, член 7, параграфи 1, 3 и 4.

СТАНДАРТ 8: Осигурени са гаранции, че всяко лице има възможност да подаде молба за закрила от свое име.

Показател 8.1: В случаите, когато в националното законодателство е предвидено, че кандидатът може да подаде молба от името на лица на негова издръжка, органите се консултират с всички пълнолетни лица на издръжка, за да се уверят дали те желаят да подадат молба от свое име. Тази информация се предоставя поверително на съответното пълнолетно лице на издръжка.

Добра практика

- В случаите, когато в националното законодателство е предвидено, че кандидатът може да подаде молба от името на деца на негова издръжка, органите се консултират с всяко такова дееспособно дете, за да се уверят дали то желае да подаде молба от свое име.

Показател 8.2: Обучението за органите, към които има вероятност да бъдат отправени молби, включва насоки как да се установят признаци, че непридружено дете може да пожелае да подаде молба за международна закрила, и как да бъдат формулирани въпросите по начин, съобразен с възрастта на детето.

СТАНДАРТ 9: Налице е действащ механизъм, гарантиращ, че когато непридружено дете подава молба за закрила, във възможно най-кратък срок се назначава представител на детето.

Показател 9.1: Органите, които има вероятност да получат молби, са получили указания как да насочат детето към компетентните органи за закрила на детето.

Показател 9.2: Резервът от потенциални квалифицирани представители е достатъчен, за да се гарантира своевременното назначаване на представител за всяко непридружено дете и, че на представителите не се възлагат твърде много случаи едновременно.

7. Регистрация на молбата

ДПУ, член 6, параграф 1

СТАНДАРТ 10: *Когато дадено лице подава молба, тази молба се регистрира на място или на кандидата се определя незабавно час за регистрация в рамките на следващите три работни дни или в рамките на следващите шест работни дни, когато молбата е подадена пред орган, който не е компетентен да я регистрира.*

Показател 10.1: Въведена е система за управление на срещите за регистрация на молби, когато не е възможно регистрацията да се извърши на място.

Показател 10.2: Въведен е работен процес, обхващащ наличието на достатъчен персонал и ресурси, който гарантира, че регистрацията се осъществява в срок от три работни дни или в срок от 6 работни дни, когато молбата е подадена пред орган, който не е компетентен да я регистрира.

СТАНДАРТ 11: *Молбата е правилно регистрирана.*

Показател 11.1: Кандидатът присъства на регистрацията на молбата, освен ако в националното законодателство е предвидено друго или кандидатът няма възможност да посети центъра за регистрация поради причини, които са извън неговия контрол.

Показател 11.2: Регистрацията се осъществява по начин, който гарантира поверителността, доколкото е възможно.

Показател 11.3: Личните данни на всеки кандидат се регистрират, независимо от това дали молбата е подадена пряко или от кандидата от името на лица на негова издръжка.

8. Подаване на молбата

а) Действителна възможност за подаване на молбата

ДПУ, член 7, параграфи 1, 3 и 4.

СТАНДАРТ 12: *Кандидатът получава информация за своите права и задължения във връзка с подаването на молбата, най-късно в момента на регистрацията на молбата.*

Показател 12.1: На кандидата се предоставя писмена информация за това как и къде да подаде молбата, както и за последиците, в случай че не подаде молба.

Показател 12.2: Писмената информация се допълва с устни обяснения, за да се гарантира, че кандидатът разбира информацията, когато е необходимо.

СТАНДАРТ 13: *Подаването на молба се осъществява във възможно най-кратък срок след регистрацията.*

Показател 13.1.а): Когато в националното законодателство е предвидено, че молбите се подават чрез специален формуляр, който се попълва от кандидата, формулярът се предоставя при регистрацията, придружен с указания как да бъде предаден на решаващия орган.

ИЛИ

Показател 13.1.б): Когато в националното законодателство е предвидено, че молбите се подават лично и на определено място след регистрацията, е въведена система за управление на срещата за подаване на молбата, когато тя не може да бъде подадена на място.

Показател 13.2: Въведена е система за наблюдение, позволяваща проследяване на интервала от време между регистрацията на молбата и нейното подаване.

СТАНДАРТ 14: Когато в националното законодателство е предвидено, че кандидатът трябва да бъдат интервюиран, за да бъде подадена молбата, при необходимост се осигурява устен превод.

Показател 14.1: Преди или в началото на интервюто се оценява необходимостта от устен превод и се предприемат необходимите мерки.

Показател 14.2: Резервът от преводачи е достатъчен, за да се обезпечи своевременното подаване на молбата.

- **Допълнителна забележка:** По-специално в случаите, когато възможностите и/или времето са ограничени, може да бъдат предоставени услуги за устен превод по телефона или чрез видеовръзка.

СТАНДАРТ 15: Когато за подаването отговаря орган, различен от решаващия орган, досието по случая се предоставя на решаващия орган във възможно най-кратък срок след подаването на молбата.

Показател 15.1: Въведен е работен процес, гарантиращ своевременното предаване на досието на решаващия орган.

Показател 15.2: Решаващият орган контролира времето между подаването и получаването на досието.

б) Подаване на молба от името на пълнолетни или непълнолетни лица на издръжка

ДПУ, член 6, параграфи 2, 3 и 4.
ДПУ, член 7

СТАНДАРТ 16: В случаите, когато молба е подадена от кандидат от името на дееспособни пълнолетни лица на негова издръжка, съгласието на лицата на издръжка е поискано в писмена форма.

Показател 16.1: Пълнолетните лица на издръжка са информирани индивидуално и на място, което осигурява подходяща поверителност.

Показател 16.2: Пълнолетните лица на издръжка са информирани за последиците от подаването на молбата от тяхно име и за правото им да подадат отделна молба, преди тяхната молба да бъде подадена или преди личното интервю.

Показател 16.3: Използва се формуляр за получаване на съгласието на пълнолетните лица на издръжка, който е отделен от формуляра на молбата, попълван от „основния“ кандидат.

Показател 16.4: Когато на лицата на издръжка се предоставя информация, при необходимост се осигуряват услугите на устен преводач.

в) Документ за статута на кандидата

ДУП, член 6

СТАНДАРТ 17: Всички кандидати получават документ, удостоверяващ техния статут⁽³⁾.

Показател 17.1: Въведена е система, гарантираща издаването на съответния документ във възможно най-кратък срок след регистрацията на молбата и/или не по-късно от три работни дни след нейното подаване.

⁽³⁾ В съответствие с член 6, параграф 2 от Директивата за условията на приемане (2013/33/ЕС) държавите членки могат да изключат прилагането на разпоредбата за предоставяне на документ, удостоверяващ статута на кандидата, когато кандидатът е задържан и по време на разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена на границата, или в рамките на процедура за предоставяне на право на кандидата да влезе на територията на държава членка.

Гаранции за кандидата

9. Процедурни гаранции за лицата със специални потребности

ДПУ, член 24

СТАНДАРТ 18: Въведен е процес за установяване и оценка на специални потребности и предприемане на подходящи мерки във връзка с такива потребности, в разумен срок след подаването на молба за международна закрила, която се прилага на всички етапи на процедурата.

Показател 18.1: В процеса е ясно посочено кой носи отговорност за установяването и оценката на специалните потребности, както и за предприемането на подходящи мерки, за да се даде възможност на кандидатите, нуждаещи се от специални процедурни гаранции, да се възползват от всички свои права и да изпълнят всички свои задължения в рамките на процедурата.

Показател 18.2: Изготвени са насоки за установяване и оценка на случаите, в които са налице специални потребности, и за предприемане на подходящи мерки в тези случаи.

Инструмент на EASO за определяне на лица със специални потребности (IPSN)

Основната цел на IPSN е да улесни своевременното определяне на лица със специални потребности във връзка с процедурата и/или приемането. Инструментът може да се използва на всеки етап от процедурата за убежище и на всеки етап от процеса на приемане. Това е инструмент за практическа подкрепа, който е предназначен за служители, участващи в процедурата за убежище и прием, и използването му не предполага експертни познания по медицина, психология или в други сфери, несвързани с процедурата за убежище.

СТАНДАРТ 19: Процесът за установяване и оценка на специални потребности и предприемане на подходящи мерки във връзка с такива потребности на всички етапи на процедурата се прилага ефективно.

Показател 19.1: Отделени са достатъчно ресурси за установяване и оценка на случаи на специални потребности и за своевременно предприемане на мерки във връзка с такива случаи.

Показател 19.2: Първоначалното установяване и оценка на случаите на специални потребности се осъществява в разумен срок, като същевременно се гарантира, че специалните потребности, които се установяват на по-късен етап, се определят и оценяват адекватно.

Добра практика

- Определянето и оценката на специални потребности се документира и информация за тази дейност се предоставя на съответните действащи лица при спазване на политиките и правилата за поверителност и защита на данните в съответствие с изискванията на националното законодателство.

Показател 19.3: Когато е уместно, в оценката на специалните потребности се включват специалисти.

Показател 19.4: Установени са и се използват канали за комуникация и сътрудничество между органите по приемане и решаващия орган.

Показател 19.5: Механизмите за насочване следва да се използват по подходящ начин във всички случаи, във връзка с които това е необходимо.

10. Предоставяне на информация и консултиране

ДПУ, член 19

СТАНДАРТ 20: Въведен е адекватен механизъм за безплатно предоставяне на правна и процедурна информация при съответно искане.

Показател 20.1: Функциите на отделните действащи лица, които предоставят информация, и сроковете за нейното предоставяне са ясно определени.

Показател 20.2: Отговорността за изготвяне и актуализиране на информацията е ясно определена.

Показател 20.3: Кандидатите се информират за стъпките в процедурата и за приложимите срокове.

Показател 20.4: Кандидатите се информират за техните права и задължения, включително за задължението за предоставяне на документите, необходими за обосноваване на молбата за международна закрила, както и за последствията, които могат да произтекат от неспазването на задълженията им или от отказа да сътрудничат на органите.

Показател 20.5: Информацията за отделните стъпки в процедурата се предоставя своевременно, за да могат кандидатите да упражнят своите права и да изпълнят задълженията си.

СТАНДАРТ 21: Механизмът за предоставяне на правна и процедурна информация се прилага ефективно.

Показател 21.1: Отделени са достатъчно ресурси за обезпечаване на ефективното предоставяне на правна и процедурна информация.

Показател 21.2: Служителите, които предоставят информация, пояснения и обяснения, притежават необходимите знания и умения.

Показател 21.3: Функционирането на механизма се оценява редовно.

Показател 21.4: Възможните пропуски във функционирането на механизма се отстраняват своевременно.

СТАНДАРТ 22: Предприемане на мерки, за да се гарантира, че информацията за процедурата и индивидуалния случай може да бъде разбрана от кандидата.

Показател 22.1: Когато информацията се предоставя в писмена форма, нейното съдържание се излага ясно, без технически изрази и при възможност на език, който кандидатът разбира.

Показател 22.2: Когато е необходимо, информацията се предоставя и устно на език, който кандидатът разбира.

Показател 22.3: Когато информацията се предоставя устно, органът трябва да се увери, че кандидатът е разбрал предоставената информация.

Показател 22.4: Информацията се предоставя по начин, съобразен със специалните потребности и индивидуалните обстоятелства на кандидатите.

11. Право на правна помощ и представителство в процедурата за убежище

ДПУ, член 20

СТАНДАРТ 23: *Информация за възможностите за достъп до правна помощ и представителство се предоставя на кандидата при искане от негова страна.*

Показател 23.1: Информацията съдържа условията, при които на кандидата се предоставя безплатно правна помощ и представителство, както и стъпките за отправяне на искане за правна помощ.

Показател 23.2: Информацията включва преглед на действащите лица, които могат да предоставят правна помощ и представителство, в съответствие с националното законодателство.

Показател 23.3: Информация за възможността за свързване с лица, които предоставят правна помощ, се предоставя своевременно, за да може кандидатът да упражни правото си на ефективни правни средства за защита.

СТАНДАРТ 24: *Безплатната правна помощ и безплатното представителство не са обект на произволни ограничения.*

Показател 24.1: Правилата за обработване на исканията за безплатна правна помощ и безплатно представителство са ясни и достъпни за кандидата в съответствие с националното законодателство.

Добра практика

- Полезните взаимодействия между механизма за предоставяне на правна и процедурна информация и други механизми (например механизма за определяне, оценка и предприемане на мерки във връзка със специални процедурни потребности или потребности във връзка с приемането) се оценяват и се предприемат съответни мерки.

СТАНДАРТ 25: *Правният или друг съветник, признат или оправомощен за такъв от националното право, който предоставя помощ на определен кандидат или го представлява, разполага със своевременно достъп до информацията в досието по случая, въз основа, на която е взето решението.*

Показател 25.1: Въведени са правила за регулиране на достъпа до съответната информация в досието.

Показател 25.2: Тези правила са ясни и публични.

12. Обучение и подкрепа

ДПУ, член 4, параграф 3
ДПУ, член 14

СТАНДАРТ 26: Въведена е програма за обучение за отговорните служители на решаващия орган за усвояване на знания и умения в областта на убежището.

Показател 26.1: Служителите са преминали обучение по международно право в областта на правата на човека и международно бежанско право, както и относно достиженията на правото на Европейския съюз в областта на убежището, включително относими правни стандарти и съдебна практика.

- **Допълнителна забележка:** Програмата за обучение на компетентните служители може да включва модулите за обучение на EASO, и по-специално следните основни модули: *Техники на интервюиране, Оценка на доказателства и Включване.*

Показател 26.2: Служителите със специализирана компетентност са преминали обучение по въпросите, свързани с разглеждането на молби за убежище, подадени от деца и лица със специални потребности.

Показател 26.3: Служителите са преминали обучение по техники на интервюиране, благодарение на което са придобили общи знания за обстоятелствата и преживяванията, които могат да окажат неблагоприятно въздействие върху способността на кандидата за участие в интервю.

- **Допълнителна забележка:** *Обстоятелствата и преживяванията на кандидата, които представляват тежки форми на преследване, включват изтезания, насилие, основано на пола, травма, посттравматично стресово разстройство и др.*

СТАНДАРТ 27: За служителите е осигурена необходима и подходяща подкрепа.

Показател 27.1: Всеки служител минава през всеобхватно и своевременно встъпително обучение относно своята роля, включително във връзка с приложимия кодекс на поведение.

Показател 27.2: Обучение по основните теми се провежда непосредствено след назначаването на работа на служителите, обработващи молби за убежище, и преди те да започнат да провеждат интервюта.

Показател 27.3: Опреснително и специализирано обучение се провежда периодично и въз основа на потребностите.

Показател 27.4: Служителите имат възможност, когато това е необходимо, да потърсят съвет от експерти по определени въпроси, като например въпроси, свързани с медицински, културни или религиозни аспекти, с децата или пола.

Добра практика

- Определяне на тематични фокусни точки в рамките на администрацията с цел улесняване на достъпа до експертни съвети.
- Изготвена е програма за обучение за всеки от курсовете.

Разглеждане на молбата

13. Лично интервю

а) Покана за явяване на лично интервю

ДПУ, член 1451°

Добра практика

- С поканата за явяване на лично интервю на кандидата се предоставя достатъчно време да се подготви за интервюто.

СТАНДАРТ 28: *Когато кандидатът получава покана за лично интервю, предоставената с поканата информация за личното интервю е конкретна, ясна и точна.*

Показател 28.1: Писмената лична покана следва да включва като минимум информация за датата, часа и мястото на провеждане на личното интервю.

Добра практика

- Когато кандидатите са семейство, писмени лични покани се връчват на всички пълнолетни кандидати и деца, които са подали индивидуални молби.
- В поканата се посочва ясно дали е необходимо присъствието на децата.

б) Подготовка за интервюто

Практическо ръководство на EASO: Лично интервю

В настоящото [практическо ръководство](#) е отразен структуриран метод за провеждане на интервю в съответствие с учебния план на EASO. Този структуриран подход води ползвателя през етапите на подготовка за личното интервю, започване на интервюто и предоставяне на информация, провеждане на интервюто, включително предоставяне на насоки относно същността на молбата, която трябва да се проучи по време на интервюто, и завършва с приключване на интервюто и предприемане на необходимите действия във връзка с него.

СТАНДАРТ 29: *Доколкото е възможно, преди да се пристъпи към провеждането на личното интервю, досието по случая трябва да бъде внимателно проучено.*

Показател 29.1: Служителят, който обработва молбата, получава достъп до досието по случая достатъчно време преди интервюто, за да може да се подготви за него.

Показател 29.2: Доколкото е възможно, в процеса на подготовката се вземат предвид всички елементи, които могат да окажат въздействие върху провеждането на интервюто, включително възможни искания относно пола на интервюиращия и/или преводача.

Показател 29.3: В процеса на подготовката се вземат предвид всички елементи, които са от значение за оценка на молбата.

- Допълнителна забележка:** Тези елементи може да са от значение както за провеждането на интервюто, така и за оценката на молбата.

Показател 29.4: Служителят, който обработва молбата, проверява относимата информация за държавата на произход (ИДП), която има отношение към случая, преди провеждането на интервюто.

Добра практика

- Служителят, който обработва молбата, подготвя теми, които да послужат като основа за провеждането на интервюто, отчитайки цялата информация в досието и наличната ИДП.

СТАНДАРТ 30: Личното интервю се провежда на език, който кандидатът разбира.

Показател 30.1: Въведена е система, позволяваща да се осигури съдействието на достатъчен брой преводачи.

Показател 30.2: Въведена е система, която позволява да се гарантира, че преводачите разполагат с необходимите знания и опит, за да обезпечат адекватна комуникация с кандидата и/или превода на съответните документи.

Добра практика

- Изискванията по отношение на преводачите може да включват сертифицирано обучение (модул за обучение на EASO за устни преводачи), както и кодекс за поведение, който се подписва от всеки преводач, преди да започне работа.
- Въведени са механизми, позволяващи да се гарантира наличието на алтернатива в случаите, когато не е възможно да се намери свободен преводач, работещ с езика, който кандидатът разбира, като например:
 - отлагане на интервюто за най-ранната възможна дата;
 - провеждане на личното интервю на друг език, за който може разумно да се очаква, че кандидатът разбира;
 - ангажиране на подходящи преводачи за дистанционно участие в интервюто с помощта на електронни средства за комуникация (телеконферендна връзка, Skype, IP телефон);
 - сътрудничество с други държави членки за намиране на подходящ преводач.

СТАНДАРТ 31: Помещенията за интервюиране са подходящи за провеждане на лични интервюта при пълно спазване на изискванията за поверителност и сигурност.

Показател 31.1: Въведени са вътрешни насоки за обзавеждането на помещенията за интервюиране, по-специално отчитайки особеностите на кандидатите със специални потребности.

Показател 31.2: Въведени са специфични насоки по отношение на сигурността и извънредните ситуации по време на провеждането на интервю.

Добра практика

- На служителите, обработващи молби за убежище, се предоставя обучение за действия в ситуации, свързани със сигурността, и извънредни ситуации, например в случаи, когато се налага даване на първа помощ.

Показател 31.3: Интервюто се провежда в отделно помещение, където кандидатът не може да бъде видян от други хора.

Добра практика

- При повикване на кандидата в чакалнята на помещението за интервюиране използвайте форми на идентификация, които обезпечават анонимност.
- Осигурете специални помещения за интервюиране с подходящо за деца обзавеждане и други материали.

Показател 31.4: Въведени са вътрешни правила, позволяващи да се гарантира, че интервюто няма да бъде ненужно прекъсвано.

Добра практика

- Осигурете специални и наблюдавани места/помещения за децата на кандидатите, където са налице безопасни играчки и материали за рисуване с цел децата да бъдат ангажирани с творчески занимания по време на провеждането на интервюто.
- С писмената покана за явяване на интервю информирайте кандидата, когато е уместно, че присъствието на децата не е задължително и няма изискване децата да придружават родителя на интервюто.
- Преди интервюто се проверява наличието и функционирането на оборудването.
- В помещението за провеждане на интервюто за кандидата може да бъде осигурена вода и хартиени кърпи.

в) Започване на интервюто

ДПУ, член 15, параграф 3

СТАНДАРТ 32: При започването на интервюто на кандидата се разяснява целта и контекстът на интервюто.

Показател 32.1: Интервюиращият се представя на кандидата и на останалите лица, които присъстват на интервюто, и обяснява ролята на всеки от присъстващите.

Добра практика

- Преводачът присъства по време на първия контакт с кандидата.
- Местата за сядане се подреждат по такъв начин, че служителят, разглеждащ молбата, да седи срещу кандидата, а преводачът да заема неутрално положение между кандидата и служителя.

Показател 32.2: По време на въвеждащата част от интервюто на кандидата се предоставя необходимата информация, която включва: целта на интервюто, принципа на поверителност, възможността за почивки, задълженията на кандидата, възможността за внасяне на съответни документи и процедурата, която ще се изпълнява, включително начина, по който интервюто ще бъде записано и докладвано.

Добра практика

- Служителите, обработващи молби за убежище, използват списък за проверка, за да се уверят, че изпълняват всички необходими стъпки и предоставят необходимата информация.

Показател 32.3: След въвеждащата част от личното интервю се проверява взаимното разбиране между кандидата и преводача.

г) Провеждане на интервюто

ДПУ, член 16

СТАНДАРТ 33: Създадени са условия за провеждане на ефективно интервю.

Показател 33.1: Предвидено е достатъчно време за провеждане на интервюто, за да може кандидатът да представи всички необходими елементи, необходими за обосноваване на неговата молба за закрила.

Показател 33.2: Кандидатът и преводачът се насърчават да повдигнат всякакви проблеми, свързани с комуникацията/разбирането, възникващи на всички етапи на интервюто.

Показател 33.3: На всички етапи на интервюто се проверява дали въпросите, свързани с основните елементи, са правилно разбрани.

Показател 33.4: На кандидата се предоставя възможност да обясни евентуални несъответствия, противоречия или липсващи елементи на всички етапи на интервюто.

Показател 33.5: Интервюиращият трябва да се увери, че кандидатът няма какво да добави, преди да приключи интервюто.

д) Приключване на интервюто

ДПУ, член 12, параграф 1, буква а)
ДПУ, член 17

СТАНДАРТ 34: Кандидатът се приканва да потвърди съдържанието на стенограмата или доклада за интервюто, когато интервюто не е записано.

Показател 34.1.а: В края на интервюто на кандидата се предоставя достатъчно време да прочете стенограмата/доклада и да потвърди тяхното съдържание, да направи коментари и/или да предостави разяснения в устна и/или писмена форма.

ИЛИ

Показател 34.1.б: На кандидата се предоставя определен и разумен срок да потвърди съдържанието или да направи **коментари** и/или да предостави разяснения в устна и/или писмена форма, преди решаващият орган да вземе решение.

Показател 34.2: Всички допълнителни коментари или разяснения, направени от кандидата, са отразени във, или приложени към стенограмата/доклада, което се отнася и до евентуален отказ на кандидата да потвърди съдържанието.

- **Допълнителна забележка:** Когато личното интервю се записва, по време на провеждането му трябва да се правят редовни контролни проверки. Наличието на подробни писмени указания за използването на записващото оборудване способства за предотвратяване на загубата на информация.

СТАНДАРТ 35: Кандидатът е уведомен по подходящ начин за следващите стъпки в процедурата.

Показател 35.1: Служителят, който разглежда молбата, трябва да се увери, че кандидатът разбира следващите стъпки в процедурата.

Добра практика

- На кандидата се съобщава приблизителната дата, когато решението ще бъде взето и той/тя ще бъде уведомен/уведомена за това в писмена форма.

14. Система за управление на досиетата по случаите

ДПУ, член 48
ДП, член 4, параграф 3

СТАНДАРТ 36: *Цялата информация, свързана със случая, е предадена на отговорния служител, обработващ молбата на кандидата, в съответствие с изискванията и в подходящ срок, за да се гарантира, че служителят разполага с цялата необходима информация преди провеждането на личното интервю и вземането на решението.*

Показател 36.1: Въведена е система за управление на досиетата по случаите, позволяваща всяка (нова) информация да бъде правилно свързана с досието по случая, което включва възможност за незабавно откриване на съответното досие и/или определяне на отговарящия за случая служител.

Показател 36.2: Времето от момента на получаването на (новата) информация до момента, когато тази информация е на разположение на служителя, обработващ молбата, подлежи на наблюдение.

СТАНДАРТ 37: *Системата за управление на досиетата по случаите гарантира поверителността на съдържащата се в личното досие на кандидата информация в съответствие с изискванията на ОРЗД.*

Показател 37.1: Достъпът до личното досие (както електронно, така и физическо) се проследява и наблюдава, за да се гарантира, че с достъп до досието разполагат само компетентни служители при спазване на принципа на необходимост да се знае, което може да включва необходимостта от справки с досиета и/или решения по сходни случаи с информационна цел.

Показател 37.2: Въведени и доведени до знанието на компетентните служители са ясни вътрешни правила относно това как следва да се отговаря на искания за достъп до досието от кандидата, неговите роднини или представители, в съответствие с националното законодателство.

15. Информация за държавата на произход

ДПУ, член 10, параграф 3, буква б)

СТАНДАРТ 38: *На служителите, обработващи молбите за убежище, е осигурен достъп до относима и актуална информация за държавата на произход.*

Показател 38.1: Предприети са необходимите технически мерки, за да се осигури на служителите, обработващи молби за убежище, достъп до национални платформи за ИДП и/или други подходящи платформи или уебсайтове и други ресурси, които са им необходими за изпълнението на тяхната работа.

Показател 38.2: Служителите, обработващи молби за убежище, имат достъп до общ преглед на елементите от ИДП, свързани с конкретни теми/молби за убежище, който се актуализира редовно.

Показател 38.3: Въведена е система за подпомагане на работата на служителите, обработващи молби за убежище, чрез предоставяне на съвети и, при необходимост, допълнително проучване на засегнати в ИДП теми.

Показател 38.4: Когато се предоставя или публикува нов доклад за ИДП или отговор на запитване, докладът или отговорът се съобщават на служителите, обработващи молби за убежище, и вземането на съответните решения.

Добра практика

- Решаващият орган е разработил вътрешна база данни или електронна платформа, която се актуализира редовно с цел на служителите, обработващи молби за убежище, да бъде предоставен достъп до съответната ИДП с възможност за търсене.
- Служители/звено на решаващия орган, които са специализирани в събирането на ИДП.

Портал на EASO относно ИДП

Порталът за ИДП на EASO предоставя достъп до ИДП за използване в рамките на процедурите за разглеждане на молби за закрила. В портала е поместена внимателно изготвена информация за държавите на произход в помощ на специалистите, работещи в областта на международната закрила (съставители на ИДП, служители, обработващи молби за убежище, служители, които вземат решения и определят политики, адвокати, специалисти, които предоставят правна помощ, и съдии).

Порталът предоставя на своите потребители актуална информация за свързани с ИДП събития и публикации, както и за организирани от EASO семинари или конференции, посветени на ИДП.

СТАНДАРТ 39: Служителите, обработващи молби за убежище, получават обучение за достъп до, и използване на необходимата им информация.

Показател 39.1: Служителят, обработващ молби за убежище, е преминал обучение за ефективно издирване, подбор и отчитане на подходяща ИДП от различни надеждни източници.

16. Превод на съответните документи

ДПУ, член 10, параграф 5

СТАНДАРТ 40: Определени са правила за превода на документи, които се съобщават на кандидатите и в които ясно се посочва какво се очаква от тях и какво ще осигурят органите.

Показател 40.1: Когато задължението за превод на документите е възложено на кандидата, това задължение е включено в предоставената на кандидата информация за процедурата за убежище преди или при подаването на молбата.

Показател 40.2: Когато е определен срок за предоставянето на документите/преводите, този срок следва да бъде изрично съобщен на кандидата.

Показател 40.3: Времето за изготвяне на превода е посочено в правилата с цел да се избегне ненужно забавяне на процедурата.

Добра практика

- Когато преводът се осигурява от органите, редът за неговото изготвяне е подробно посочен:
 - служители/звено на решаващия орган, които са специализирани в събирането на ИДП;
 - информация, позволяваща идентифициране на преводача;
 - дата на изготвяне на превода;
 - пояснение дали става дума за дословен превод или за резюме на документа;
 - посочване ако/когато документът не е четлив или разбираем.
- Когато преводът е осигурен от органите, те могат, в сътрудничество с търсещото убежище лице, да определят кои документи имат отношение към случая и поради това следва да бъдат преведени.

17. Мълчаливо оттегляне на молба

ДПУ, член 12, параграф 1, буква а)
ДПУ, член 12, параграф 1, букви а)
и б) и параграф 2

СТАНДАРТ 41: *Въведен е вътрешен процес с цел да се гарантира, че кандидатът е уведомен за последиците от неизпълнението на съответните задължения и за обстоятелствата, които могат да доведат до мълчаливо оттегляне на молба.*

Показател 41.1: Всяко искане за предоставяне на важна информация се връчва в писмена форма и/или се съобщава устно на етапите на подаването на молбата или на личното интервю.

Показател 41.2: Информацията за задължението за сътрудничество и за предоставяне на информация с важно значение за молбата за убежище следва да съдържа и информация за последиците от неизпълнението на тези задължения.

Показател 41.3: Поканата за явяване на лично интервю се връчва на кандидата в писмена форма. В поканата се посочват последиците от неявяването на лично интервю без своевременно посочени и уважителни причини, в съответствие с националното законодателство или практика.

Показател 41.4: Кандидатът е информиран по подходящ начин, устно или в писмена форма, за последиците, в случай че се укрие или напусне без разрешение мястото, където е живял или е бил задържан, или ако не изпълни задължението си да се явява пред органите или други задължения да съобщава за смяна на адреса си.

Добра практика

- В случаите, когато кандидатът не се явява, проверявайте за промяна на информацията за неговия адрес или данни за контакт, или се свържете с центъра за приемане.

СТАНДАРТ 42: *Осигурени са съответни гаранции преди прекратяването на разглеждането на молбата или нейното отхвърляне от решаващия орган.*

Показател 42.1: Преди вземането на решение за прекратяване на разглеждането или отхвърляне на молбата решаващият орган определя на кандидата разумен срок да докаже, че неизпълнението на задълженията му се дължи на обстоятелства извън неговия контрол.

Показател 42.2: Решението включва разглеждане на предоставената от кандидата обосновка за причините за неизпълнението на задълженията му.

Добра практика

- Въведена е система, документираща датата на вземане на решението за прекратяване на разглеждането.

18. Приключване на разглеждането във възможно най-кратък срок.

ДПУ, член 31, параграфи 2—5

СТАНДАРТ 43: *Всички етапи на процедурата за убежище на първа инстанция се изпълняват без необосновано забавяне.*

Показател 43.1: Изготвено е ясно описание на работния процес и дейностите с цел да бъдат спазени сроковете. Работният процес се преразглежда/коригира редовно.

Показател 43.2: Въведени са вътрешни насоки за очакваните срокове за изпълнение на отделните стъпки от процедурата.

СТАНДАРТ 44: Личното интервю е организирано по такъв начин, че да бъдат предотвратени ненужни забавяния.

Показател 44.1: Личното интервю се насрочва във възможно най-кратък срок (в съответствие с националното законодателство) след подаването на молбата и като се взема предвид стандарт 28.

Показател 44.2: Решаващият орган предприема мерки, за да гарантира, че интервюто може да се проведе във възможно най-кратък срок при възникване на непредвидени обстоятелства

Показател 44.3: Всички известни проблеми, свързани с езика на устния превод във връзка с личното интервю, са предварително идентифицирани и са взети съответни мерки преди неговото провеждане, с оглед да бъдат намерени подходящи алтернативи.

Показател 44.4: Всички необходими мерки за осигуряване на специални процедурни гаранции са предприети в кратък срок след регистрацията и преди личното интервю, което включва отчитане на съображенията относно най-подходящото време за провеждане на интервюто.

Показател 44.5: Искане на кандидата за отлагане на планираното интервю се уважава в съответствие с разпоредбите на националното законодателство само в случай че са посочени уважителни причини.

СТАНДАРТ 45: Всящите случаи в процес на разглеждане подлежат на внимателно наблюдение и ефективно управление.

Показател 45.1: Разработен е вътрешен механизъм за наблюдение на всящите случаи и на това пред кои органи и колко време тези случаи са били висящи на различните етапи на процедурата.

Показател 45.2: Въз основа на резултатите от наблюдението се предприемат необходимите мерки за намаляване на броя на висящите случаи.

Добра практика

- Във връзка с определени групи висящи случаи се събира специфична ИДП и/или се изготвят специфични насоки.
- Молбите, характеризиращи се с високи равнища на признаване/закрила, са разглеждат приоритетно.

19. Решение

а) Посочване на всички фактически и правни основания

ДПУ, член 11, параграф 2

СТАНДАРТ 46: Въведен е механизъм за осигуряване на качеството с цел да се гарантира, че всички решения са достатъчно мотивирани по отношение на техните фактически и правни основания.

Показател 46.1: На разположение на служителите, обработващи молби за убежище, са предоставени инструменти за подкрепа, съдържащи насоки за правилно мотивиране на решението (например списъци за проверка, насоки и др.).

Показател 46.2: На служителите, обработващи молби за убежище, е предоставен модел (модели) на решения.

Показател 46.3: Въведена е система за контрол на качеството, позволяваща извършване на редовен преглед на интервютата и решенията, включително предоставяне на обратна връзка на служителите, обработващи молби за убежище.

Добра практика

- Принципът на прегледа „от четири очи“ гарантира, че всяко решение е видно и прегледано от поне двама членове на персонала, преди да влезе в сила.
- Поддържа се информационен масив за случаите или архив на решенията, който служи както за обучение, така и за справки. Информационният масив за случаите или архивът на решенията може да включва решения от различни държави по различни молби за закрила, които са прегледани от компетентния екип или отдел и отговарят на критериите за качество.

Инструмент на EASO за осигуряване на качеството

Предназначението на този инструмент за осигуряване на качеството е да предоставя на държавите — членки на ЕС, и асоциираните държави обща рамка за вътрешна оценка и гарантиране на качеството. Този гъвкав инструмент осигурява яснота и съгласуваност в оценката на процедурата за убежище, и по-специално на личното интервю и решението на първа инстанция. Двата модула на инструмента могат да се използват съвместно за по-пълна оценка на общото качество на разглеждането на молбите за международна закрила или поотделно, ако е необходимо да се постави акцент върху един от двата аспекта.

СТАНДАРТ 47: *Когато молба за закрила е подадена от името на непълнолетното дете на кандидата, решаващият орган отделя специално внимание на всички конкретни основания, които може да са индивидуално приложими към детето.*

Показател 47.1: На служителите, обработващи молби за убежище, се предоставят специфични вътрешни насоки за това как да бъде взето предвид положението на непридружените деца.

Практическо ръководство на EASO относно висшия интерес на детето в процедурите за убежище

Целта на [практическото ръководство](#) е да предостави насоки и подкрепа на компетентните национални органи относно необходимите гаранции и защитни мерки, които да осигурят защитата на висшия интерес на детето като фактор от първостепенно значение при вземането на решения, които засягат детето в процедурите за убежище. Ръководството е структурирано в пет раздела, съдържащи: 1) общ преглед на терминологията, 2) контекстна информация и елементите на висшите интереси на детето, 3) приложимите гаранции, 4) насоки за оценка на висшите интереси на детето в практиката и 5) показатели за уязвимостта и риска. В края на ръководството е поместен подробен списък за проверка, който способства да се гарантира, че компетентните органи са предприели всички основни стъпки и тези стъпки са взети предвид по подходящ начин при оценяването на висшите интереси на детето. Ръководството е допълнено с приложения, набор от документи в областта на политиката и насоки във връзка с темата и преглед на правната уредба, включително международните и европейските правни инструменти и тези на ниво ЕС.

б) Уведомяване за решението

ДПУ, член 12, параграф ,
букви д) и е)
ДПУ, член 19, параграф 1

СТАНДАРТ 48: *Кандидатът е надлежно уведомен за решението.*

Показател 48.1: Решаващият орган е въвел работен процес, посредством който се гарантира уведомяването на кандидата за решението в разумен срок.

СТАНДАРТ 49: Кандидатът е уведомен за решението на език, който разбира.

Показател 49.1а: Когато кандидатът се уведомява за решението по пощата, чрез електронна куриерска услуга или чрез посредник, към решението се прилага документ, съставен на език, който кандидатът разбира, съдържащ информация за решението.

ИЛИ

Показател 49.1б: Когато кандидатът се уведомява за решението лично, той получава информация за резултата на език, който разбира.

- **Допълнителна забележка:** В случаите, когато кандидатът се представлява от правен или друг съветник, уведомлението за решението може да бъде връчено на правния или друг съветник, или на кандидата.

СТАНДАРТ 50: Когато решението е отрицателно⁽⁴⁾, на кандидата се предоставя ярна и точна информация за възможностите за обжалване на решението.

Показател 50.1: На кандидата се предоставя писмена информация за възможностите за обжалване на отрицателно решение, която включва наименованието и адреса на съда или трибунала, който е компетентен да разглежда жалбата, и приложимите срокове за обжалване на отрицателното решение съгласно националното законодателство.

- **Допълнителна забележка:** Информацията следва да се предоставя на ясен и нетехнически език.
- **Допълнителна забележка:** Информацията следва да се предостави устно при неграмотност или в случаи, когато лицето не разбира предоставената писмена информация.

Добра практика

- Писмената информация за възможностите за обжалване на отрицателното решение се предоставя на език, който кандидатът разбира. Когато е необходимо и уместно, информацията се предоставя и устно на език, който кандидатът разбира.

Показател 50.2: На кандидата е предоставена информация за суспензивното действие на жалбата, която включва информация за това как кандидатът да поиска суспендиране на евентуални мерки за принудително извеждане в съответствие с националното законодателство.

Показател 50.3: Информация за възможностите за обжалване на отрицателно решение се предоставя заедно с уведомлението за отрицателното решение, когато тази информация не е била предоставена на кандидата на по-ранен етап.

- **Допълнителни забележки:** Информацията за възможностите за обжалване на отрицателно решение може да се включва систематично в текста на решението или в документ, който се прилага към него.

Показател 50.4: Специалните потребности на кандидата се вземат предвид, когато му се предоставя информация за възможностите за обжалване на отрицателно решение.

- **Допълнителни забележки:** Например на лица със зрителни или интелектуални затруднения информацията се предоставя по съответно адаптиран начин.

СТАНДАРТ 51: На кандидата се предоставят при негово искане разяснения относно основанията за отрицателно решение на първа инстанция.

Показател 51.1: Кандидатът има достъп до служители на компетентните органи или други действащи лица, които могат да разяснят основанията за взетото отрицателно решение на нетехнически език.

(⁴) Отрицателните решения, за които става дума в текста, се отнасят до определяне на статут на бежанец или на субсидиарна закрила.

Добра практика

- Всички решения се съобщават устно от компетентните служители, които могат да отговарят на въпроси и да предоставят разяснения на кандидата в момента на уведомяването.

20. Информация за забавянето на решението и за причините/сроковете

ДПУ, член 31, параграф 6

СТАНДАРТ 52: *Налице е система за наблюдение, която позволява установяване на случаите, в които решението не е издадено в срок.*

Показател 52.1: Въведена е система, която позволява проследяване на случаите, в които не е възможно издаването на решение в срок от шест месеца от подаването на молбата.

СТАНДАРТ 53: *Кандидатът се уведомява, когато решението не е издадено в шестмесечния срок.*

Показател 53.1: Решаващият орган уведомява кандидата устно или в писмена форма за забавянето на решението.

Показател 53.2: В отговор на съответно искане информация за причините за забавянето е предоставена устно или в писмена форма.

Показател 53.3: Въведен е процес, позволяващ на органа да установи своевременно причините за забавянето.

- **Допълнителна забележка:** *С оглед на националните правила на кандидатите трябва да се предоставя допълнителна информация за конкретните действия, които те трябва да предприемат, като например да подновят идентификационната си карта.*

21. Специални процедури

а) Ускорена процедура

ДПУ, член 31, параграф 8

СТАНДАРТ 54: *Когато държавата членка е въвела със своето национално законодателство в областта на международната закрила ускорени процедури, са изготвени работен процес и насоки за осигуряване на съответствие с основанията за прилагане на ускорена процедура.*

Показател 54.1: Държавата членка е въвела механизъм за скрининг, позволяващ идентифицирането на съответните случаи.

Показател 54.2: При необходимост държавата членка е разработила вътрешни насоки за прилагане на основанията, предвидени в националното законодателство.

Показател 54.3: Държавата членка не прилага или преустановява прилагането на ускорената процедура, когато не може да предостави адекватна подкрепа на кандидатите, нуждаещи се от специални процедурни гаранции.

Добра практика

- Държавата членка разполага с цифровизиран механизъм за наблюдение, осигуряващ проследяване на всяка молба (т.е. стъпките в процедурата и сроковете).

СТАНДАРТ 55: *Когато държавата членка е въвела със своето национално законодателство в областта на международната закрила ускорени процедури за непридружени деца, е въведен работен процес и са изготвени насоки, обезпечаващи защитата на висшите интереси на детето в рамките на тези процедури.*

Показател 55.1: Държавата членка е въвела механизъм за скрининг, позволяващ идентифициране на непридружени деца в рамките на ускорените процедури.

Показател 55.2: При необходимост държавата членка е разработила специфични вътрешни насоки за прилагане на всяко от основанията за ускоряване на процедурата за непридружено дете

Показател 55.3: Въведен е механизъм за контрол с цел да се гарантира, че ускорените процедури не се прилагат към непридружени деца, когато не може да се предостави подходяща подкрепа за удовлетворяване на техните специални потребности в рамките на ускорените процедури.

СТАНДАРТ 56: *В случаите, когато държавата членка е въвела ускорени процедури със своето национално законодателство в областта на международната закрила, са въведени механизми, обезпечаващи спазването на сроковете, определени в националното законодателство.*

Показател 56.1: Разумните срокове, предвидени от държавата членка, са по-кратки от шест месеца, освен когато в националното законодателство е предвидено друго.

Показател 56.2: Държавата членка наблюдава и контролира продължителността на изпълнението на ускорените процедури.

- **Допълнителна забележка:** *Обхватът на наблюдението може да включва броя на ускорените процедури, които не са приключени в срок, и средната (медианна) продължителност на тези процедури.*

б) Процедури за допустимост

ДПУ, член 33, параграф 2
ДПУ, член 34, параграфи 1 и 2

СТАНДАРТ 57: *Когато държавата членка е въвела със своето национално законодателство процедури за допустимост, е въведен работен процес за определяне на основанията за вземане на решение, че дадена молба за закрила е недопустима.*

Показател 57.1: Държавата членка е въвела механизъм за скрининг, позволяващ идентифицирането на съответните случаи.

Показател 57.2: Държавата членка е разработила необходимите вътрешни насоки за прилагане на основанията, предвидени в националното законодателство.

Показател 57.3: Въведен е работен процес за проверка дали друга държава членка вече е предоставила международна закрила.

СТАНДАРТ 58: *Предвидена е възможност кандидатите да представят своето становище по отношение на основанията за допустимост.*

Показател 58.1: Кандидатът е уведомен за факта, че молбата се разглежда в рамките на процедурата за допустимост, и за основанията за това.

Показател 58.2: Организирано е лично интервю, в рамките на което на кандидата се задават конкретни въпроси, свързани с критериите за недопустимост, като се вземат предвид специфичните изключения във връзка с последващи молби.

СТАНДАРТ 59: *Когато личното интервю, свързано с допустимостта на молбата, се провежда от органи, различни от решаващия орган, служителите, които провеждат личното интервю, са подходящо подготвени за тази задача.*

Показател 59.1: Служителите са преминали успешно необходимото основно обучение, по-специално по отношение на международното право в областта на правата на човека, достиженията на правото на ЕС в областта на международната закрила и техниките на интервюиране, организирано от техния национален орган или от EASO.

СТАНДАРТ 60: *По отношение на случаите, когато личното интервю, свързано с допустимостта на молбата, се провежда от органи, различни от решаващия орган, държавата членка е разработила вътрешни насоки за провеждане на такова лично интервю.*

Показател 60.1: Насоките за провеждане на интервю са достъпни за компетентните служители и се прилагат от тях.

в) Последващи молби

ДПУ, член 40, параграфи 1 и 3
ДПУ, член 41, параграф 1
ДП, член 21

СТАНДАРТ 61: *Въведен е процес, посредством който да се гарантира, че последващата молба се разглежда при отчитане на разглеждането на предходните молби.*

Показател 61.1: Служителят, отговорен за разглеждането на последващата молба, има достъп до всички документи в досието, свързано с разглеждането на предходните молби.

СТАНДАРТ 62: *Въведена е процедура за предварително разглеждане.*

Показател 62.1: Налице са вътрешни насоки за идентифициране на нови елементи или констатации, които съществено повишават вероятността кандидатът да получи международна закрила, ако тази материя не е достатъчно разработена в националното законодателство.

Показател 62.2: Организирано е лично интервю, освен ако националното законодателство допуска извършване на предварително разглеждане единствено въз основа на писмени сведения с изключение на случаите, посочени в член 40, параграф 6⁽⁵⁾.

Показател 62.3: Държавата членка уведомява кандидата за резултата от предварителното разглеждане.

Показател 62.4: Въведен е работен процес, съгласно който допустимата последваща молба се разглежда допълнително в рамките на съответната процедура.

⁽⁵⁾ Член 40, параграф 6, ДПУ: „Процедурата по настоящия член може да се прилага и в случая с: а) лица на издръжка, които подават молба, след като в съответствие с член 7, параграф 2 са се съгласили техният случай да се разглежда в рамките на молбата, която е подадена от тяхно име; и/или б) несклучил брак непълнолетен, който подава молба след подаването на молба от негово име съгласно член 7, параграф 5, буква в). В тези случаи предварителното разглеждане по параграф 2 би се състояло в разглеждане дали съществуват факти, които са свързани с положението на лицето на издръжка или несклучилия брак непълнолетен, които биха могли да оправдаят отделна молба.“

СТАНДАРТ 63: *Когато държавата членка е въвела в своето национално законодателство в областта на международната закрила ограничения по отношение на правото на кандидата да остане в случай на подаване на последваща молба, е въведен работен процес, обезпечаващ съответствие с принципа на забрана на връщането.*

Показател 63.1: Въведен е механизъм за скрининг за установяване на съответните случаи.

Показател 63.2: Изготвени са вътрешни насоки във връзка с всяко едно от основанията.

Показател 63.3: Въведени са мерки, обезпечаващи съблюдаването на принципа на *забрана на връщането*.

г) Процедури на границата

ДПУ, член 43, параграфи 1 и 2
Член 25, параграф 6, буква б)

СТАНДАРТ 64: *Когато държавата членка е въвела със своето национално законодателство процедури на граница, е въведен работен процес, гарантиращ прилагането на съответните основания за прилагане на процедури на границата.*

Показател 64.1: Въведен е механизъм за скрининг за установяване на съответните случаи.

Показател 64.2: Държавата членка не прилага или преустановява прилагането на процедурата на границата, когато не може да предостави адекватна подкрепа на кандидатите, нуждаещи се от специални процедурни гаранции.

СТАНДАРТ 65: *Когато държавата членка е въвела със своето национално законодателство процедури на граница за непридружени деца, е въведен работен процес, обезпечаващ защитата на висшите интереси на детето.*

Показател 65.1: Държавата членка е въвела механизъм за скрининг, позволяващ идентифициране на непридружени деца в рамките на процедурата на граница.

Показател 65.2: В случаите, когато е необходимо, държавата членка е разработила специфични вътрешни насоки за прилагане на всяко от относимите основания по член 25, параграф 6, буква б) от ДПУ към непридружените деца.

Показател 65.3: Въведен е механизъм за контрол с цел да се гарантира, че процедурите на границата не се прилагат към деца, когато не може да се предостави подходяща подкрепа за удовлетворяване на техните специални потребности в рамките на процедурите на граница.

СТАНДАРТ 66: *В случаите, когато държавата членка е въвела процедури на граница със своето национално законодателство в областта на международната закрила, са въведени механизми, обезпечаващи спазването на сроковете, определени в националното законодателство.*

Показател 66.1: Държавата членка е предвидила в своето национално законодателство разумни срокове за провеждане на процедурите на граница.

Показател 66.2: Предвидените от държавата членка разумни срокове са по-кратки от четири седмици.

Показател 66.3: Държавата членка наблюдава и контролира продължителността на изпълнението на процедурите на граница.

Показател 66.4: Предприети са мерки, позволяващи на кандидатите, чиито молби не са разгледани в срок от четири седмици, да се осигури достъп до територията на съответната държава членка.

д) Приоритетно разглеждане

ДПУ, член 31, параграф 7

СТАНДАРТ 67: *Когато държавата членка прилага процедури за приоритетно разглеждане на молби, са въведени работни процеси, обезпечаващи идентифицирането на съответните случаи и тяхното разглеждане посредством съответната процедура.*

Показател 67.1: Държавата членка е въвела механизъм за скрининг, позволяващ идентифицирането на съответните случаи.

Показател 67.2: Държавата членка е разработила необходимите вътрешни насоки за приоритетно разглеждане посредством съответната процедура.

Показател 67.3: Държавата членка наблюдава и контролира продължителността на разглеждането на молби, определени за приоритетно разглеждане.

Добра практика

- Държавата членка разполага с цифровизиран механизъм за наблюдение, осигуряващ проследяване на всяка молба (т.е. стъпките в процедурата и сроковете).

22. Отнемане на международна закрила

ДПУ, членове 44—45

СТАНДАРТ 68: *Въведен е работен процес за установяване на нови елементи или констатации, които може да сочат, че са налице основания за преразглеждане на валидността на предоставената международна закрила.*

Показател 68.1: Решаващият орган е въвел механизъм за сътрудничество с други компетентни национални административни органи и/или други държави членки с цел да се осигури събирането на относими нови елементи или констатации, които може да сочат, че са налице основания за преразглеждане на предоставената международна закрила.

Показател 68.2: Въведени са работни процеси, позволяващи да се гарантира, че отговорните служители, обработващи молби за убежище, разполагат с точна, актуална и относима ИДП, която се отнася до държавите на произход на засегнатите лица и е получена от различни източници. Целта е да се осигури установяването на нови елементи или констатации, които може да сочат, че са налице основания за преразглеждане на валидността на предоставената международна закрила.

Показател 68.3: Държавата членка е въвела механизъм, позволяващ да се направи преценка дали новите елементи или констатации са достатъчни, за да се предприеме преразглеждане на валидността на предоставената международна закрила.

СТАНДАРТ 69: *Въведен е работен процес, обезпечаващ изпълнението на условията за отнемане на международна закрила.*

Показател 69.1: При необходимост решаващият орган е разработил вътрешни насоки за прилагане на условията, при които е възможно отнемане на международна закрила съгласно разпоредбите на ДП, при отделяне на специално внимание на общия принцип на поверителност в рамките на процедурата за убежище.

СТАНДАРТ 70: Предвидена е възможност кандидатите да представят своето становище по отношение на преразглеждането на предоставената им международна закрила.

Показател 70.1: Кандидатът се уведомява в писмена форма за факта, че предоставената му международна закрила се преразглежда, и за това въз основа на какви нови елементи или констатации е предприета процедурата по преразглеждане.

Показател 70.2а: Организирано е лично интервю, в рамките на което на лицето, на което е предоставена международна закрила, се задават конкретни въпроси, свързани с новите елементи или констатации.

ИЛИ

Показател 70.2б: Лицето, на което е предоставена международна закрила, получава възможност да приведе в писмена форма основанията, с оглед на които предоставената му международна закрила не следва да бъде отнета. Тези основания трябва да бъдат взети предвид от решаващия орган.

Приложение: Обобщителна таблица

Оперативни стандарти и показатели: процедура за убежище.

ДОСТЪП ДО ПРОЦЕДУРАТА

1. ОТПРАВЯНЕ НА МОЛБАТА

Стандарт	Показател
<p>1. Органите, към които има вероятност да бъдат отправени молби, са запознати със своите отговорности и техният персонал е достатъчно квалифициран.</p>	
	<p>1.1 Задачите и отговорностите на компетентните органи са документирани.</p> <p>1.2. Служителите, които работят на граничните контролно-пропускателни пунктове и в местата за задържане, са преминали обучение на необходимото ниво, за да могат да изпълняват своите задачи и отговорности, свързани с процедурата за убежище. Това обучение включва подготовка за идентифициране на лицата, които могат да пожелаят да подадат молба за международна закрила, въз основа между другото на член 10 от Шенгенския наръчник и Практическото ръководство относно достъпа до процедурата на EASO и Frontex, и за информиране на лицата, че те имат право да подадат молба за международна закрила.</p>
<p>2. Служителите на органите, към които има вероятност да бъдат отправени молби, разполагат с необходимата информация и указания, за да могат да информират кандидатите къде и как могат да подават молби за международна закрила.</p>	
	<p>2.1. Писмени указания и информация са на разположение на всички компетентни органи, за да бъдат тези органи подготвени да информират кандидатите къде и как могат да подават молби за закрила.</p> <p>2.2. Указанията и информацията са формулирани по разбираем за персонала на компетентните органи начин.</p> <p>2.3. Когато дадено лице отправя молба пред орган, който не е компетентен да я регистрира, кандидатът се информира незабавно къде и как ще бъде регистрирана молбата, включително относно сроковете за подаване на молбата пред компетентния орган.</p>
<p>3. Служителите в местата за задържане и граничните контролно-пропускателни пунктове разполагат с необходимите инструменти, за да предоставят разбираемо формулирана информация на лицата, които могат да пожелаят да подадат молба за международна закрила, относно това къде и как да подадат молбата.</p>	
	<p>3.1. Стандартна информация за възможността за кандидатстване за международна закрила е предоставена писмено или устно на лицата, които могат да пожелаят да подадат молба за закрила, когато това е необходимо.</p> <p>3.2. Информация се предоставя във възможно най-кратък срок, за да се гарантира, че идентифицираните кандидати могат да подадат молба без забавяне.</p> <p>3.3. Информацията за възможността за подаване на молба е достъпна на съответните езици.</p> <p>3.4. Информацията за лицата, които могат да пожелаят да отправят молба, е адаптирана с оглед на възрастта/нивото на разбиране на кандидата.</p>

4. Когато е необходимо, са осигурени безплатни услуги за устен превод.	
	4.1. Мерките за осигуряване на необходимия устен превод във връзка с процедурата се предприемат веднага след установяването на потребността.
5. В центровете за задържане и граничните контролно-пропускателни пунктове, организациите и лицата, които предоставят съвети и консултации, и техните устни преводачи, имат подходящ достъп до кандидатите, за да им предоставят помощ.	
	5.1. Достъпът може да бъде ограничен с националното законодателство само в случаите, когато това е обективно необходимо за обезпечаване на сигурността, обществения ред или административното управление на граничния контролно-пропускателен пункт, ако с това той не е силно ограничен или възпрепятстван.
	5.2. В случаите, когато са въведени правила относно присъствието на лица и организации, които предоставят съвети и консултации, тези правила са ясни и достъпни за кандидата и/или неговия съветник или консултант, както и за преводача.
	5.3. Кандидатите в места за задържане имат достъп до средства за комуникация със своите съветници/консултанти.
6. Организациите и лицата, които предоставят консултации, имат възможност да се срещат и разговарят насаме с кандидатите.	
	6.1. Ако има правила относно часовете за посещения, предвидените периоди за посещения са достатъчно дълги, за да могат да се провеждат ефективни срещи с кандидатите.
	6.2. Организациите и лицата, които предоставят консултации, могат да се срещат с кандидатите на място и при условия, които осигуряват подходяща поверителност.
7. Кандидатите, които се намират в гранични контролно-пропускателни пунктове, и кандидатите, които са задържани, са информирани за наличието на организации или лица, които предоставят консултации, и имат реална възможност да се свържат с тях .	
	7.1. Информацията за това как кандидатите могат да се свържат със съответните организации и лица, които предоставят консултации, е достъпна за тях на различни езици.
	7.2. Кандидатите разполагат със средства да се свържат с тези организации и лица.
8. Осигурени са гаранции, че всяко лице има възможност да подаде молба за закрила от свое име.	
	8.1. В случаите, когато в националното законодателство е предвидено, че кандидатът може да подаде молба от името на лица на негова издръжка, органите се консултират с всички пълнолетни лица на издръжка, за да се уверят дали те желаят да подадат молба от свое име. Тази информация се предоставя поверително на съответното пълнолетно лице на издръжка.
	8.2. Обучението за органите, които има вероятност да получат молби, включва насоки как да се установят признаци, че непридружено дете може да пожелае да подаде молба за международна закрила, и как да бъдат формулирани въпросите по начин, съобразен с възрастта на детето.

9. Налице е действащ механизъм, гарантиращ, че когато непридружено дете подава молба за закрила, във възможно най-кратък срок се назначава представител на детето.

- 9.1. Органите, които има вероятност да получат молби, са получили указания как да насочат детето към компетентните органи за закрила на детето.
- 9.2. Резервът от потенциални квалифицирани представители е достатъчен, за да се гарантира своевременното назначаване на представител за всяко непридружено дете и че на представителите не се възлагат твърде много случаи едновременно.

2. РЕГИСТРАЦИЯ НА МОЛБАТА

10. Когато дадено лице подава молба, тази молба се регистрира на място или на кандидата се определя незабавно час за регистрация в рамките на следващите три работни дни или в рамките на следващите шест работни дни, когато молбата е подадена пред орган, който не е компетентен да я регистрира.

- 10.1. Въведена е система за управление на срещите за регистрация на молби, когато не е възможно регистрацията да се извърши на място.
- 10.2. Въведен е работен процес, обхващащ наличието на достатъчен персонал и ресурси, който гарантира, че регистрацията се осъществява в срок от три работни дни или в срок от 6 работни дни, когато молбата е подадена пред орган, който не е компетентен да я регистрира.

11. Молбата е правилно регистрирана.

- 11.1. Кандидатът присъства на регистрацията на молбата, освен ако в националното законодателство е предвидено друго или кандидатът няма възможност да посети центъра за регистрация поради причини, които са извън неговия контрол.
- 11.2. Регистрацията се осъществява по начин, който гарантира поверителността, доколкото е възможно.
- 11.3. Личните данни на всеки кандидат се регистрират, независимо от това дали молбата е подадена пряко или от кандидата от името на лица на негова издръжка.

3. ПОДАВАНЕ НА МОЛБАТА

12. Кандидатът получава информация за своите права и задължения във връзка с подаването на молбата, най-късно в момента на регистрация на молбата.

- 12.1. На кандидата се предоставя писмена информация за това как и къде да подаде молбата, както и за последиците, в случай че не подаде молба.
- 12.2. Писмената информация се допълва с устни обяснения, за да се гарантира, че кандидатът разбира информацията, когато е необходимо.

13. Подаването на молба се осъществява във възможно най-кратък срок след регистрацията.

13.1а) Когато в националното законодателство е предвидено, че молбите следва да се подават чрез специален формуляр, който се попълва от кандидата, формулярът се предоставя при регистрацията, придружен с указания как да бъде предаден на решаващия орган

ИЛИ

13.1б) Когато в националното законодателство е предвидено, че молбите се подават лично и на определено място след регистрацията, е въведена система за управление на срещата за подаване на молбата, когато тя не може да бъде подадена на място.

13.2. Въведена е система за наблюдение, позволяваща проследяване на интервала от време между регистрацията на молбата и нейното подаване.

14. Когато в националното законодателство е предвидено, че кандидатът трябва да бъде интервюиран, за да бъде подадена молбата, при необходимост се осигурява устен превод.

14.1. Преди или в началото на интервюто се оценява необходимостта от устен превод и се предприемат необходимите мерки.

14.2. Резервът от преводачи е достатъчен, за да се обезпечи своевременното подаване на молбата.

15. Когато за подаването отговаря орган, различен от решаващия орган, досието по случая се предоставя на решаващия орган във възможно най-кратък срок след подаването на молбата.

15.1. Въведен е работен процес, гарантиращ своевременното предаване на досието на решаващия орган.

15.2. Решаващият орган контролира времето между подаването и получаването на досието.

16. В случаите, когато молба е подадена от кандидат от името на дееспособни пълнолетни лица на негова издръжка, съгласието на лицата на издръжка е поискано в писмена форма.

16.1. Пълнолетните лица на издръжка са информирани индивидуално и на място, което осигурява подходяща поверителност.

16.2. Пълнолетните лица на издръжка са информирани за последиците от подаването на молбата от тяхно име и за правото им да подадат отделна молба, преди тяхната молба да бъде подадена или преди личното интервю.

16.3. Използва се формуляр за получаване на съгласието на пълнолетните лица на издръжка, който е отделен от формуляра на молбата, попълван от „основния“ кандидат.

16.4. Когато на лицата на издръжка се предоставя информация, при необходимост се осигуряват услугите на устен преводач.

17. Всички кандидати получават документ, удостоверяващ техния статут.

17.1. Въведена е система, гарантираща издаването на съответния документ във възможно най-кратък срок след регистрацията на молбата и/или не по-късно от три работни дни след нейното подаване.

ГАРАНЦИИ ЗА КАНДИДАТА

4. ПРОЦЕДУРНИ ГАРАНЦИИ ЗА КАНДИДАТИТЕ СЪС СПЕЦИАЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

18. Въведен е процес за установяване и оценка на специални потребности и предприемане на подходящи мерки във връзка с такива потребности в разумен срок след подаването на молба за международна закрила, който се прилага на всички етапи на процедурата.

- 18.1.** В процеса е ясно посочено кой носи отговорност за установяването и оценката на специалните потребности, както и за предприемането на подходящи мерки, за да се даде възможност на кандидатите, нуждаещи се от специални процедурни гаранции, да се възползват от всички свои права и да изпълнят всички свои задължения в рамките на процедурата.
- 18.2.** Изготвени са насоки за установяване и оценка на случаите, в които са налице специални потребности, и за предприемане на подходящи мерки в тези случаи.

19. Процесът за установяване и оценка на специални потребности и предприемане на подходящи мерки във връзка с такива потребности на всички етапи на процедурата се прилага ефективно.

- 19.1.** Отделени са достатъчно ресурси за установяване и оценка на случаи на специални потребности и за своевременно предприемане на мерки във връзка с такива случаи.
- 19.2.** Първоначалното установяване и оценка на случаите на специални потребности се осъществява в разумен срок, като същевременно се гарантира, че специалните потребности, които се установяват на по-късен етап, се определят и оценяват адекватно.
- 19.3.** Когато е уместно, в оценката на специалните потребности се включват специалисти.
- 19.4.** Установени са и се използват канали за комуникация и сътрудничество между органите по приемане и решаващия орган.
- 19.5.** Механизмите за насочване следва да се използват по подходящ начин във всички случаи, във връзка с които това е необходимо.

5. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И КОНСУЛТАЦИИ

20. Въведен е адекватен механизъм за безплатно предоставяне на правна и процедурна информация при съответно искане.

- 20.1.** Функциите на отделните действащи лица, които предоставят информация, и сроковете за нейното предоставяне са ясно определени.
- 20.2.** Отговорността за изготвяне и актуализиране на информацията е ясно определена.
- 20.3.** Кандидатите се информират за стъпките в процедурата и за приложимите срокове.
- 20.4.** Кандидатите се информират за техните права и задължения, включително за задължението за предоставяне на документите, необходими за обосноваване на молбата за международна закрила, както и за последствията, които могат да произтекат от неспазването на задълженията им или от отказа да сътрудничат на органите.
- 20.5.** Информацията за отделните стъпки в процедурата се предоставя своевременно, за да могат кандидатите да упражнят своите права и да изпълнят задълженията си.

21. Механизмът за предоставяне на правна и процедурна информация се прилага ефективно.	
	<p>21.1. Отделени са достатъчно ресурси за обезпечаване на ефективното предоставяне на правна и процедурна информация.</p> <p>21.2. Служителите, които предоставят информация, пояснения и обяснения, притежават необходимите знания и умения.</p> <p>21.3. Функционирането на механизма се оценява редовно.</p> <p>21.4. Възможните пропуски във функционирането на механизма се отстраняват своевременно.</p>
22. Предприемане на мерки, за да се гарантира, че информацията за процедурата и индивидуалния случай може да бъде разбрана от кандидата.	
	<p>22.1. Когато информацията се предоставя в писмена форма, нейното съдържание се излага ясно, без технически изрази и при възможност на език, който кандидатът разбира.</p> <p>22.2. Когато е необходимо и уместно, информацията се предоставя и устно на език, който кандидатът разбира.</p> <p>22.3. Когато информацията се предоставя устно, органът трябва да се увери, че кандидатът е разбрал предоставената информация.</p> <p>22.4. Информацията се предоставя по начин, съобразен със специалните потребности и индивидуалните обстоятелства на кандидатите.</p>

6. ПРАВО НА ПРАВНА ПОМОЩ И ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО В ПРОЦЕДУРАТА ЗА УБЕЖИЩЕ

23. Информация за възможностите за достъп до правна помощ и представителство се предоставя на кандидата при искане от негова страна.	
	<p>23.1. Информацията съдържа условията, при които на кандидата се предоставя безплатно правна помощ и представителство, както и стъпките за отправяне на искане за правна помощ.</p> <p>23.2. Информацията включва преглед на действащите лица, които могат да предоставят правна помощ и представителство, в съответствие с националното законодателство.</p> <p>23.3. Информация за възможността за свързване с лица, които предоставят правна помощ, се предоставя своевременно, за да може кандидатът да упражни правото си на ефективни правни средства за защита.</p>
24. Безплатната правна помощ и безплатното представителство не са обект на произволни ограничения.	
	<p>24.1. Правилата за обработване на исканията за безплатна правна помощ и безплатно представителство са ясни и достъпни за кандидата в съответствие с националното законодателство.</p>
25. Правният или друг съветник, признат или оправомощен за такъв от националното право, който предоставя помощ на определен кандидат или го представлява, разполага със своевременен достъп до информацията в досието по случая, въз основа на която е взето решението.	
	<p>25.1. Въведени са правила за регулиране на достъпа до съответната информация в досието.</p> <p>25.2. Тези правила са ясни и публични.</p>

7. ОБУЧЕНИЕ И ПОДКРЕПА

26. Въведена е програма за обучение за отговорните служители на решаващия орган за усвояване на знания и умения в областта на убежището.

	26.1. Служителите са преминали обучение по международно право в областта на правата на човека и международно бежанско право, както и относно достиженията на правото на Европейския съюз в областта на убежището, включително относими правни стандарти и съдебна практика. 26.2. Служителите със специализирана компетентност са преминали обучение по въпросите, свързани с разглеждането на молби за убежище, подадени от деца и лица със специални потребности. 26.3. Служителите са преминали обучение по техники на интервюиране, благодарение на което са придобили общи знания за обстоятелствата и преживяванията, които могат да окажат неблагоприятно въздействие върху способността на кандидата за участие в интервю.

27. За служителите е осигурена необходима и подходяща подкрепа.

	27.1. Всеки служител минава през всеобхватно и своевременно встъпително обучение относно своята роля, включително във връзка с приложимия кодекс на поведение. 27.2. Обучение по основните теми се провежда непосредствено след назначаването на работа на служителите, обработващи молби за убежище, и преди те да започнат да провеждат интервюта. 27.3. Опреснително и специализирано обучение се провежда периодично и въз основа на потребностите. 27.4. Служителите имат възможност, когато това е необходимо, да потърсят съвет от експерти по определени въпроси, като например въпроси, свързани с медицински, културни или религиозни аспекти, с децата или пола.

РАЗГЛЕЖДАНЕ НА МОЛБАТА

8. ЛИЧНО ИНТЕРВЮ

28. Когато кандидатът получава покана за лично интервю, предоставената с поканата информация за личното интервю е конкретна, ясна и точна.

	28.1. Писмената лична покана следва да включва като минимум информация за датата, часа и мястото на провеждане на личното интервю.

29. Доколкото е възможно, преди да се пристъпи към провеждането на личното интервю, досието по случая трябва да бъде внимателно проучено.

- 29.1.** Служителят, който обработва молбата, получава достъп до досието по случая достатъчно време преди интервюто, за да може да се подготви за него.
- 29.2.** Доколкото е възможно, в процеса на подготовката се вземат предвид всички елементи, които могат да окажат въздействие върху провеждането на интервюто, включително възможни искания относно пола на интервюиращия и/или преводача.
- 29.3.** В процеса на подготовката се вземат предвид всички елементи, които са от значение за оценка на молбата.
- 29.4.** Служителят, който обработва молбата, проверява относимата информация за държавата на произход (ИДП), която има отношение към случая, преди провеждането на интервюто.

30. Личното интервю се провежда на език, който кандидатът разбира.

- 30.1.** Въведена е система, позволяваща да се осигури съдействието на достатъчен брой преводачи.
- 30.2.** Въведена е система, която позволява да се гарантира, че преводачите разполагат с необходимите знания и опит, за да обезпечат адекватна комуникация с кандидата и/или превода на съответните документи.

31. Помещенията за интервюиране са подходящи за провеждане на лични интервюта при пълно спазване на изискванията за поверителност и сигурност.

- 31.1.** Въведени са вътрешни насоки за обзавеждането на помещенията за интервюиране, по-специално отчитащи особеностите на кандидатите със специални потребности.
- 31.2.** Въведени са специфични насоки по отношение на сигурността и извънредните ситуации по време на провеждането на интервю.
- 31.3.** Интервюто се провежда в отделно помещение, където кандидатът не може да бъде видян от други хора.
- 31.4.** Въведени са вътрешни правила, позволяващи да се гарантира, че интервюто няма да бъде ненужно прекъсвано.

32. При започването на интервюто на кандидата се разяснява целта и контекстът на интервюто.

- 32.1.** Интервюиращият се представя на кандидата и на останалите лица, които присъстват на интервюто, и обяснява ролята на всеки от присъстващите.
- 32.2.** По време на въстъпителната част от интервюто на кандидата се предоставя необходимата информация, която включва: целта на интервюто, принципа на поверителност, възможността за почивки, задълженията на кандидата, възможността за внасяне на съответни документи и процедурата, която ще се изпълнява, включително начина, по който интервюто ще бъде записано и докладвано.
- 32.3.** След въстъпителната част от личното интервю се проверява взаимното разбиране между кандидата и преводача.

33. Създадени са условия за провеждане на ефективно интервю.	
	<p>33.1. Предвидено е достатъчно време за провеждане на интервюто, за да може кандидатът да предостави всички необходими елементи, необходими за обосноваване на неговата молба за закрила.</p> <p>33.2. Кандидатът и преводачът се насърчават да повдигнат всякакви проблеми, свързани с комуникацията/разбирането, възникващи на всички етапи на интервюто.</p> <p>33.3. На всички етапи на интервюто се проверява дали въпросите, свързани с основните елементи, са правилно разбрани.</p> <p>33.4. На кандидата се предоставя възможност да обясни евентуални несъответствия, противоречия или липсващи елементи на всички етапи на интервюто.</p> <p>33.5. Интервюиращият трябва да се увери, че кандидатът няма какво да добави, преди да приключи интервюто.</p>
34. Кандидатът се приканва да потвърди съдържанието на стенограмата или доклада за интервюто, когато интервюто не е записано.	
	<p>34.1a. В края на интервюто на кандидата се предоставя достатъчно време да прочете стенограмата/доклада и да потвърди тяхното съдържание, да направи коментари и/или да предостави разяснения в устна и/или писмена форма</p> <p>ИЛИ</p> <p>34.1b. На кандидата се предоставя определен и разумен срок да потвърди съдържанието или да направи коментари и/или да предостави разяснения в устна и/или писмена форма, преди решаващият орган да вземе решение.</p> <p>34.2. Всички допълнителни коментари или разяснения, направени от кандидата, са отразени в стенограмата/доклада или приложени към нея, което се отнася и до евентуален отказ на кандидата да потвърди съдържанието.</p>
35. Кандидатът е уведомен по подходящ начин за следващите стъпки в процедурата.	
	<p>35.1. Служителят, който обработва молбата, се уверява, че кандидатът разбира следващите стъпки в процедурата.</p>

9. СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДОСИЕТАТА ПО СЛУЧАИТЕ

36. Цялата информация, свързана със случая, е предадена на отговорния служител, обработващ молбата на кандидата, в съответствие с изискванията и в подходящ срок, за да се гарантира, че служителят разполага с цялата необходима информация преди провеждането на личното интервю и вземането на решението.	
	<p>36.1. Въведена е система за управление на досиетата по случаите, позволяваща всяка (нова) информация да бъде правилно свързана с досието по случая, което включва възможност за незабавно откриване на съответното досие и/или определяне на отговарящия за случая служител.</p> <p>36.2. Времето от момента на получаването на (новата) информация до момента, когато тази информация е на разположение на служителя, обработващ молбата, подлежи на наблюдение.</p>

37. Системата за управление на досиетата по случаите гарантира поверителността на съдържащата се в личното досие на кандидата информация в съответствие с изискванията на ОРЗД.

- 37.1.** Достъпът до личното досие (както електронно, така и физическо) се проследява и наблюдава, за да се гарантира, че с достъп до досието разполагат само компетентни служители при спазване на принципа на необходимост да се знае, което може да включва необходимостта от справки с досиета и/или решения по сходни случаи с информационна цел.
- 37.2.** Въведени и доведени до знанието на компетентните служители са ясни вътрешни правила относно това как следва да се отговаря на искания за достъп до досието от кандидата, негови роднини или представители, в съответствие с националното законодателство.

10. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЪРЖАВАТА НА ПРОИЗХОД

38. На служителите, обработващи молбите за убежище, е осигурен достъп до относима и актуална информация за държавата на произход.

- 38.1.** Предприети са необходимите технически мерки, за да се осигури на служителите, обработващи молби за убежище, достъп до национални платформи за ИДП и/или други подходящи платформи или уебсайтове и други ресурси, които са им необходими за изпълнението на тяхната работа.
- 38.2.** Служителите, обработващи молби за убежище, имат достъп до общ преглед на елементите от ИДП, свързани с конкретни теми/молби за убежище, който се актуализира редовно.
- 38.3.** Въведена е система за подпомагане на работата на служителите, обработващи молби за убежище, чрез предоставяне на съвети и, при необходимост, допълнително проучване на засегнати в ИДП теми.
- 38.4.** Когато се предоставя или публикува нов доклад за ИДП или отговор на запитване, докладът или отговорът се съобщават на служителите, обработващи молби за убежище, и отговорни за вземането на съответните решения.

39. Служителите, обработващи молби за убежище, получават обучение за достъп до, и използване на необходимата им информация.

- 39.1.** Служителят, обработващ молби за убежище, е преминал обучение за ефективно издирване, подбор и отчитане на подходяща ИДП от различни надеждни източници.

11. ПРЕВОД НА СЪОТВЕТНИТЕ ДОКУМЕНТИ

40. Определени са правила за превода на документи, които се съобщават на кандидатите и в които се посочва ясно какво се очаква от тях и какво ще осигурят органите.

- 40.1.** Когато задължението за превод на документите е възложено на кандидата, това задължение е включено в предоставената на кандидата информация за процедурата за убежище преди или при подаването на молбата.
- 40.2.** Когато е определен срок за предоставянето на документите/преводите, този срок следва да бъде изрично съобщен на кандидата.
- 40.3.** Времето за изготвяне на превода е посочено в правилата с цел да се избегне ненужно забавяне на процедурата.

12. МЪЛЧАЛИВО ОТТЕГЛЯНЕ НА МОЛБА

41. Въведен е вътрешен процес с цел да се гарантира, че кандидатът е уведомен за последиците от неизпълнението на съответните задължения и за обстоятелствата, които могат да доведат до мълчаливо оттегляне на молба.

	41.1. Всяко искане за предоставяне на важна информация се връчва в писмена форма и/или се съобщава устно на етапите на подаването на молбата или на личното интервю. 41.2. Информацията за задължението за сътрудничество и за предоставяне на информация с важно значение за молбата за убежище следва да съдържа и информация за последиците от неизпълнението на тези задължения. 41.3. Поканата за явяване на лично интервю се връчва на кандидата в писмена форма. В поканата се посочват последиците от неявяването на лично интервю без своевременно посочени и уважителни причини, в съответствие с националното законодателство или практика. 41.4. Кандидатът е информиран по подходящ начин, устно или в писмена форма, за последиците, в случай че се укрие или напусне без разрешение мястото, където е живял или е бил задържан, или ако не изпълни задължението си да се явява пред органите или други задължения да съобщава за смяна на адреса си.

42. Осигурени са съответни гаранции преди прекратяването на разглеждането на молбата или нейното отхвърляне от решаващия орган.

	42.1. Преди вземането на решение за прекратяване на разглеждането или отхвърляне на молбата решаващият орган определя на кандидата разумен срок да докаже, че неизпълнението на задълженията му се дължи на обстоятелства извън неговия контрол. 42.2. Решението включва разглеждане на предоставената от кандидата обосновка за причините за неизпълнението на задълженията му.

13. ПРИКЛЮЧВАНЕ НА РАЗГЛЕЖДАНЕТО ВЪВ ВЪЗМОЖНО НАЙ-КРАТЪК СР СРОКСРОК

43. Всички етапи на процедурата за убежище на първа инстанция се изпълняват без необосновано забавяне.

	43.1. Изготвено е ясно описание на работния процес и дейностите с цел да бъдат спазени сроковете. Работният процес се преразглежда/коригира редовно. 43.2. Въведени са вътрешни насоки за очакваните срокове за изпълнение на отделните стъпки от процедурата.

44. Личното интервю е организирано по такъв начин, че да бъдат предотвратени ненужни забавяния	
	<p>44.1. Личното интервю се насрочва във възможно най-кратък срок (в съответствие с националното законодателство) след подаването на молбата и като се взема предвид стандарт 28.</p> <p>44.2. Решаващият орган предприема мерки, за да гарантира, че интервюто може да се проведе във възможно най-кратък срок при възникване на непредвидени обстоятелства.</p> <p>44.3. Всички известни проблеми, свързани с езика на устния превод във връзка с личното интервю, са предварително идентифицирани и са взети съответни мерки преди неговото провеждане, с оглед да бъдат намерени подходящи алтернативи.</p> <p>44.4. Всички необходими мерки за осигуряване на специални процедурни гаранции са предприети в кратък срок след регистрацията и преди личното интервю, което включва отчитане на съображенията относно най-подходящото време за провеждане на интервюто.</p> <p>44.5. Искане на кандидата за отлагане на планираното интервю се уважава в съответствие с разпоредбите на националното законодателство само в случай че са посочени уважителни причини.</p>
45. Висящите случаи в процес на разглеждане подлежат на внимателно наблюдение и ефективно управление.	
	<p>45.1. Разработен е вътрешен механизъм за наблюдение на висящите случаи и на това пред кои органи и колко време тези случаи са били висящи на различните етапи на процедурата.</p> <p>45.2. Въз основа на резултатите от наблюдението се предприемат необходимите мерки за намаляване на броя на висящите случаи.</p>

14. РЕШЕНИЕ

46. Въведен е механизъм за осигуряване на качеството с цел да се гарантира, че всички решения са достатъчно мотивирани по отношение на техните фактически и правни основания.	
	<p>46.1. На разположение на служителите, обработващи молби за убежище, са предоставени инструменти за подкрепа, съдържащи насоки за правилно мотивиране на решението (например списъци за проверка, насоки и др.).</p> <p>46.2. На служителите, обработващи молби за убежище, е предоставен модел (модели) на решения.</p> <p>46.3. Въведена е система за контрол на качеството, позволяваща извършване на редовен преглед на интервютата и решенията, включително предоставяне на обратна връзка на служителите, които обработват молбите.</p>
47. Когато молба за закрила е подадена от името на непълнолетното дете на кандидата, решаващият орган отделя специално внимание на всички конкретни основания, които може да са индивидуално приложими към детето.	
	<p>47.1. На служителите, обработващи молби за убежище, се предоставят специфични вътрешни насоки за това как да бъде взето предвид положението на непридружените деца.</p>

48. Кандидатът е надлежно уведомен за решението.	
	48.1. Решаващият орган е въвел работен процес, посредством който се гарантира уведомяването на кандидата за решението в разумен срок.
49. Кандидатът е уведомен за решението на език, който разбира.	
	49.1a: Когато кандидатът се уведомява за решението по пощата, чрез електронна куриерска услуга или чрез посредник, към решението се прилага документ, съставен на език, който кандидатът разбира, съдържащ информация за решението. ИЛИ 49.1b: Когато кандидатът се уведомява за решението лично, той получава информация за резултата на език, който разбира.
50. Когато решението е отрицателно^(*), на кандидата се предоставя вярна и точна информация за възможностите за обжалване на решението.	
	50.1. На кандидата се предоставя писмена информация за възможностите за обжалване на отрицателно решение, която включва наименованието и адреса на съда или трибунала, който е компетентен да разглежда жалбата, и приложимите срокове за обжалване на отрицателното решение съгласно националното законодателство. 50.2. На кандидата е предоставена информация за суспензивното действие на жалбата, която включва информация за това как кандидатът да поиска суспендиране на евентуални мерки за принудително извеждане в съответствие с националното законодателство. 50.3. Информация за възможностите за обжалване на отрицателно решение се предоставя заедно с уведомлението за отрицателното решение, когато тази информация не е била предоставена на кандидата на по-ранен етап. 50.4. Специалните потребности на кандидата се вземат предвид, когато му се предоставя информация за възможностите за обжалване на отрицателно решение.
51. На кандидата се предоставят при искане от негова страна разяснения относно основанията за отрицателно решение на първа инстанция.	
	51.1. Кандидатът има достъп до служители на компетентните органи или други действащи лица, които могат да разяснят основанията за взетото отрицателно решение на нетехнически език.

15. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЗАБАВЯНЕ НА РЕШЕНИЕТО И ЗА ПРИЧИНИТЕ/СРОКОВЕТЕ

52. Налице е система за наблюдение, която позволява установяване на случаите, в които решението не е издадено в срок.	
	52.1. Въведена е система, която позволява проследяване на случаите, в които не е възможно издаването на решение в срок от шест месеца от подаването на молбата.

^(*) Когато в текста се споменава за отрицателно решение, става дума за решения относно статут на бежанец или на субсидиарна закрила

53. Кандидатът се уведомява, когато решението не е издадено в шестмесечния срок.

- 53.1.** Решаващият орган уведомява кандидата устно или в писмена форма за забавянето на решението.
- 53.2.** В отговор на съответно искане, информация за причините за забавянето е предоставена устно или в писмена форма.
- 53.3.** Въведен е процес, позволяващ на органа да установи своевременно причините за забавянето.

16. СПЕЦИАЛНИ ПРОЦЕДУРИ**54. Когато държавата членка е въвела със своето национално законодателство в областта на международната закрила ускорени процедури, са изготвени работен процес и насоки за осигуряване на съответствие с основанията за прилагане на ускорена процедура.**

- 54.1.** Държавата членка е въвела механизъм за скрининг, позволяващ идентифицирането на съответните случаи.
- 54.2.** При необходимост държавата членка е разработила вътрешни насоки за прилагане на основанията, предвидени в националното законодателство.
- 54.3.** Държавата членка не прилага или преустановява прилагането на ускорената процедура, когато не може да предостави адекватна подкрепа на кандидатите, нуждаещи се от специални процедурни гаранции.

55. Когато държавата членка е въвела със своето национално законодателство в областта на международната закрила ускорени процедури за непридружени деца, е въведен работен процес и са изготвени насоки, обезпечавщи защитата на висшите интереси на детето в рамките на тези процедури.

- 55.1.** Държавата членка е въвела механизъм за скрининг, позволяващ идентифициране на непридружени деца в рамките на ускорените процедури.
- 55.2.** При необходимост държавата членка е разработила специфични вътрешни насоки за прилагане на всяко от основанията за ускоряване на процедурата за непридружено дете.
- 55.3.** Въведен е механизъм за контрол с цел да се гарантира, че ускорените процедури не се прилагат към непридружени деца, когато не може да се предостави подходяща подкрепа за удовлетворяване на техните специални потребности в рамките на ускорените процедури.

56. В случаите, когато държавата членка е въвела ускорени процедури със своето национално законодателство в областта на международната закрила, са въведени механизми, обезпечавщи спазването на сроковете, определени в националното законодателство.

- 56.1.** Разумните срокове, предвидени от държавата членка, са по-кратки от шест месеца, освен когато в националното законодателство е предвидено друго.
- 56.2.** Държавата членка наблюдава и контролира продължителността на изпълнението на ускорените процедури.

57. Когато държавата членка е въвела със своето национално законодателство процедури за допустимост, е въведен работен процес за определяне на основанията за вземане на решение, че дадена молба за закрила е недопустима.

- 57.1. Държавата членка е въвела механизъм за скрининг, позволяващ идентифицирането на съответните случаи.
- 57.2. Държавата членка е разработила необходимите вътрешни насоки за прилагане на основанията, предвидени в националното законодателство.
- 57.3. Въведен е работен процес за проверка дали друга държава членка вече е предоставила международна закрила.

58. Предвидена е възможност кандидатите да представят своето становище по отношение на основанията за допустимост.

- 58.1. Кандидатът е уведомен за факта, че молбата се разглежда в рамките на процедурата за допустимост, и за основанията за това.
- 58.2. Организирано е лично интервю, в рамките на което на кандидата се задават конкретни въпроси, свързани с критериите за недопустимост, като се вземат предвид специфичните изключения във връзка с последващи молби.

59. Когато личното интервю, свързано с допустимостта на молбата, се провежда от органи, различни от решаващия орган, служителите, които провеждат личното интервю, са подходящо подготвени за тази задача.

- 59.1. Служителите са преминали успешно необходимото основно обучение, по-специално по отношение на международното право в областта на правата на човека, достиженията на правото на ЕС в областта на международната закрила и техниките на интервюиране, организирано от техния национален орган или от EASO.

60. По отношение на случаите, когато личното интервю, свързано с допустимостта на молбата, се провежда от органи, различни от решаващия орган, държавата членка е разработила вътрешни насоки за провеждане на такова лично интервю.

- 60.1. Насоките за провеждане на интервю са достъпни за компетентните служители и се прилагат от тях.

61. Въведен е процес, посредством който да се гарантира, че последващата молба се разглежда при отчитане на разглеждането на предходните молби.

- 61.1. Служителят, отговорен за разглеждането на последващата молба, има достъп до всички документи в досието, свързано с разглеждането на предходните молби.

62. Въведена е процедура за предварително разглеждане.

- 62.1.** Налице са вътрешни насоки за идентифициране на нови елементи или констатации, които съществено повишават вероятността кандидатът да получи международна закрила, ако тази материя не е достатъчно разработена в националното законодателство.
- 62.2.** Организирано е лично интервю, освен ако националното законодателство допуска извършване на предварително разглеждане единствено въз основа на писмени сведения с изключение на случаите, посочени в член 40, параграф 6^(?).
- 62.3.** Държавата членка уведомява кандидата за резултата от предварителното разглеждане.
- 62.4.** Въведен е работен процес, съгласно който допустимата последваща молба се разглежда допълнително в рамките на съответната процедура.

63. Когато държавата членка е въвела в своето национално законодателство в областта на международната закрила ограничения по отношение на правото на кандидата да остане в случай на подаване на последваща молба, е въведен работен процес, обезпечаващ съответствие с принципа на забрана за връщане.

- 63.1.** Въведен е механизъм за скрининг за установяване на съответните случаи.
- 63.2.** Държавата членка наблюдава и контролира продължителността на изпълнението на ускорените процедури.
- 63.3.** Въведени са мерки, обезпечаващи съблюдаването на принципа на забрана за връщане.

64. Когато държавата членка е въвела със своето национално законодателство процедури на граница, е въведен работен процес, гарантиращ прилагането на съответните основания за прилагане на процедури на граница.

- 64.1.** Въведен е механизъм за скрининг за установяване на съответните случаи.
- 64.2.** Държавата членка не прилага или преустановява прилагането на процедурата на граница, когато не може да предостави адекватна подкрепа на кандидатите, нуждаещи се от специални процедурни гаранции.

65. Когато държавата членка е въвела със своето национално законодателство процедури на граница за непридружени деца, е въведен работен процес, обезпечаващ защитата на висшите интереси на детето.

- 65.1.** Държавата членка е въвела механизъм за скрининг, позволяващ идентифициране на непридружени деца в рамките на процедури на граница.
- 65.2.** В случаите, когато е необходимо, държавата членка е разработила специфични вътрешни насоки за прилагане на всяко от относимите основания по член 25, параграф 6, буква б) от ДПУ към непридружените деца.
- 65.3.** Въведен е механизъм за контрол с цел да се гарантира, че процедурите на границата не се прилагат към деца, когато не може да се предостави подходяща подкрепа за удовлетворяване на техните специални потребности в рамките на процедурите на граница.

(?) Член 40, параграф 6 от ДПУ: „Процедурата по настоящия член може да се прилага и в случая с: а) лица на издръжка, които подават молба, след като в съответствие с член 7, параграф 2 са се съгласили техният случай да се разглежда в рамките на молбата, която е подадена от тяхно име; и/или б) неключил брак непълнолетен, който подава молба след подаването на молба от негово име съгласно член 7, параграф 5, буква в). В тези случаи предварителното разглеждане по параграф 2 би се състояло в разглеждане дали съществуват факти, които са свързани с положението на лицето на издръжка или неключилия брак непълнолетен, които биха могли да оправдаят отделна молба.“

66. В случаите, когато държавата членка е въвела процедури на граница в своето национално законодателство в областта на международната закрила, са въведени механизми, обезпечаващи спазването на сроковете, определени в националното законодателство.

- 66.1. Държавата членка е предвидила в своето национално законодателство разумни срокове за провеждане на процедурите на граница.
- 66.2. Предвидените от държавата членка разумни срокове са по-кратки от четири седмици.
- 66.3. Държавата членка наблюдава и контролира продължителността на изпълнението на процедурите на граница.
- 66.4. Предприети са мерки, позволяващи на кандидатите, чиито молби не са разгледани в срок от четири седмици, да се осигури достъп до територията на съответната държава членка.

67. Когато държавата членка прилага процедури за приоритетно разглеждане на молби, са въведени работни процеси, обезпечаващи идентифицирането на съответните случаи и тяхното разглеждане посредством съответната процедура.

- 67.1. Държавата членка е въвела механизъм за скрининг, позволяващ идентифицирането на съответните случаи.
- 67.2. Държавата членка е разработила необходимите вътрешни насоки за приоритетно разглеждане посредством съответната процедура.
- 67.3. Държавата членка наблюдава и контролира продължителността на разглеждането на молби, определени за приоритетно разглеждане.

17. ОТНЕМАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНА ЗАКРИЛА

68. Въведен е работен процес за установяване на нови елементи или констатации, които може да сочат, че са налице основания за преразглеждане на валидността на предоставената международна закрила.

- 68.1. Решаващият орган е въвел механизъм за сътрудничество с други компетентни национални административни органи и/или други държави членки с цел да се осигури събирането на относими нови елементи или констатации, които може да сочат, че са налице основания за преразглеждане на предоставената международна закрила.
- 68.2. Въведени са работни процеси, позволяващи да се гарантира, че отговорните служители, обработващи молби за убежище, разполагат с точна, актуална и относима ИДП, която се отнася до държавите на произход на засегнатите лица и е получена от различни източници. Целта е да се осигури установяването на нови елементи или констатации, които може да сочат, че са налице основания за преразглеждане на предоставената международна закрила.
- 68.3. Държавата членка е въвела механизъм, позволяващ да се направи преценка дали новите елементи или констатации са достатъчни, за да се предприеме преразглеждане на предоставената международна закрила.

69. Въведен е работен процес, обезпечаващ изпълнението на условията за отнемане на международна закрила.

- 69.1. При необходимост решаващият орган е разработил вътрешни насоки за прилагане на условията, при които е възможно отнемане на международна закрила съгласно разпоредбите на ДП, при отделяне на специално внимание на общия принцип на поверителност в рамките на процедурата за убежище.

70. Предвидена е възможност кандидатите да представят своето становище по отношение на преразглеждането на предоставената им международна закрила.

70.1. Кандидатът се уведомява в писмена форма за факта, че предоставената му международна закрила се преразглежда, и за това въз основа на какви нови елементи или констатации е предприето това преразглеждане.

70.2а) Организирано е лично интервю, в рамките на което на лицето, на което е предоставена международна закрила, се задават конкретни въпроси, свързани с новите елементи или констатации.

или

70.2б) Лицето, на което е предоставена международна закрила, получава възможност да приведе в писмена форма основанията, с оглед на които предоставената му международна закрила не следва да бъде отнета. Тези основания трябва да бъдат взети предвид от решаващия орган.

Осъществяване на контакт с ЕС

Лично

В целия Европейския съюз съществуват стотици информационни центрове „Europe Direct“. Можете да намерите адреса на най-близкия до вас център на уеб страницата https://europa.eu/european-union/contact_bg

По телефона или по електронна поща

Europe Direct е служба, която отговаря на вашите въпроси за Европейския съюз. Можете да се свържете със службата:

- чрез безплатния телефонен номер: 00 800 6 7 8 9 10 11 (някои оператори може да таксуват обаждането),
- стационарен телефонен номер: +32 22999696 или
- по електронна поща на: https://europa.eu/european-union/contact_bg

Как да намерите информация за ЕС

Онлайн

Информация за Европейския съюз на всички официални езици на ЕС можете да намерите на уебсайта Европа на адрес https://europa.eu/european-union/index_bg

Публикации на ЕС

Можете да изтеглите или поръчате безплатни и платени публикации на ЕС на адрес <https://publications.europa.eu/bg/publications>. Редица безплатни публикации можете да получите от службата Europe Direct или от местния информационен център (вж. https://europa.eu/european-union/contact_bg).

Законодателство на ЕС и документи по темата

За достъп до правна информация от ЕС, включително цялото законодателство на ЕС от 1952 г. насам на всички официални езици посетете уебсайта EUR-Lex на адрес <http://eur-lex.europa.eu>

Свободно достъпни данни от ЕС

Порталът на ЕС за свободно достъпни данни (<http://data.europa.eu/euodp/bg>) предоставя достъп до набори от данни от ЕС. Данните могат да бъдат изтеглени и използвани многократно безплатно както за търговски, така и за нетърговски цели.

■ Служба за публикации
на Европейския съюз